

OCENA

razvojnih možnosti

v občini Ljubljana–Šiška

za obdobje 1981–1985

ter

POGLEDI

na Ljubljano 2000

OCENA RAZVOJNIH MOŽNOSTI

za srednjeročni plan 1981–1985
ter dolgoročni plan LJUBLJANA 2000

Ekonomski razvoj
Prostorski razvoj
Socialni razvoj

vključene so tudi razvojne možnosti s področja vseh samoupravnih interesnih skupnosti

1. CILJI IN INTERESI DRUŽBENEGA RAZVOJA 1981–1985

V ospredju vseh prizadevanj samoupravne socialistične družbe je človek ter njegov vsestranski razvoj. Temu trajnemu in poglavitnemu družbenemu cilju morajo biti podrejeni vsi razvojni cilji in naloge, ki jih bomo uresničevali v srednjeročnem obdobju. Zato bo tudi človek tisti, ki bi odločal o nadaljnjem razvoju v OZD v SIS in KS, ter bil aktivni ustvarjalec družbenega plana.

Globalni razvojni cilji so sledeči:

- Potrebno bo vse bolj obvladovati zakonitosti blagovne proizvodnje. Usmerjati družbeno-ekonomske procese s poglobljanjem in izpopolnjevanjem samoupravnih odnosov, združevanjem dela in sredstev, povezovanjem na osnovi dohodkovnih odnosov, s svobodno menjavo dela.
Za uspešno uveljavljanje samoupravnega odločanja pa je nujno še bolj razvijati ter posodabljati informacijski sistem, ker bo le dobro informirani delovni človek in občan lahko neposredno odločal.
- Ustvarjanje stabilnejših možnosti gospodarjenja in skladnega razvoja, za kar je potrebno, da organizacije združenega dela z večjo angažiranostjo skrbijo za modernizacijo in avtomatizacijo proizvodnih kapacitet ob racionalnostih v investicijah.
Usmerjenost OZD mora stremeti k boljši tehnologiji, boljši opremljenosti delovnih mest, avtomatizaciji proizvodnih postopkov, kar bo prispevalo k hitrejšemu povečanju produktivnosti in ustvarjanju višjega dohodka na zaposlenega.
- Za gospodarsko stabilizacijo na področju zunanjetrgovinske menjave, se bodo morale OZD v nadalje bolj usmerjati na upora-

bo domačih surovin in repromateriala ob tem pa na usmeritev v večji izvoz.

Povečati aktivnost gospodarstva na področju skupnih vlaganj in skupnih povezovanj z gospodarskimi subjekti izven občinskih, mestnih, regijskih in republiških meja.

Ob upoštevanju demografskih gibanj, zagotoviti zmerno rast števila zaposlenih v gospodarstvu, premagovati dosedanje še vedno prisotno usmeritev na ekstenzivnem zaposlovanju in tako omogočiti hitrejšo rast produktivnosti dela in življenjske ravni prebivalstva.

Pri zaposlovanju novega in pri zaposlenosti že obstoječega kadra, bo potrebno posvetiti večjo pozornost smotrnejši razmestitvi strokovnih kadrov in njihovo večjo vključitev v gospodarstvo ter za prekvalifikacijo, ki bo pomembna ob prestrukturiranju proizvodnje.

Skladno s potrebami gospodarstva je treba sistematično skrbeti za programiranje kadrov; katerih planiranje mora teči vzporedno s planiranjem prestrukturiranja.

Za doseg evropske ravni razvitosti industrijske tehnologije, moramo v prihodnje posvetiti veliko večjo pozornost raziskovalni dejavnosti, inovacijski dejavnosti ter skrbeti na njeni tesnejši povezanosti z družbenim delom, da bomo na ta način zagotovili hitrejši in učinkovitejši pretok dosežkov raziskovalnega in inovacijskega dela v proizvodnjo.

S povečanjem družbene storilnosti dela in dohodka, se mora večati življenjski standard delovnih ljudi. Zato se mora še dosledneje uveljaviti načelo delitve po delu in rezultatih dela.

Hitreje od osebne porabe se mora večati družbeni standard.

Samoupravno organiziranost na področju stanovanjskega gospodarstva bomo poglobljali preko samoupravnih stanovanjskih skupnosti, ki so prostor dogovarjanja in usklajevanja interesov uporabnikov in izvajalcev.

Krepili bomo samoupravno vlogo stanovalcev v zborih stanovalcev in hišah in v krajevnih skupnostih.

V dislociranih enotah organizacij združenega dela bomo prav tako uveljavljali samoupravno organiziranost ter boljšo samoupravno povezanost z družbenim delom.

Na vseh nivojih družbenega nadzora bomo zaostriili odgovornost za izvajanje vseh samoupravno dogovorjenih nalog, usmeritev in obveznosti.

Dosledneje bomo uresničevali družbenoekonomske funkcije krajevnih skupnosti, da bodo delovni ljudje in občani v njih reševali vsa tista skupna vprašanja, ki so v njihovi neposredni pristojnosti.

- Omejevali bomo obseg režijskih opravil in nalog na področju materialne in nematerialne proizvodnje.
- Celotno gospodarsko dejavnost postaviti na lastne temelje, da se v naslednjem planskem obdobju ne bi v toliki meri naslanjali na inozemske kredite — ker je nezadovoljevanje tudi prvi pogoj stabilnosti gospodarjenja.

2. GLOBALNE USMERITVE

V predvidevanjih za naslednje srednjeročno obdobje temeljimo na možnostih optimalnega doseganja stopenj:

- družbenega proizvoda
- produktivnosti
- zaposlenosti
- akumulacija
- izvoza
- uvoza in
- realne rasti osebnih dohodkov.

Usmeritve o teh elementih, ki v vsaki družbi nakazujejo gospodarsko uspešnost (ali neuspešnost) so razvidne iz analitičnih delov te ocene. Zato visoko planirane stopnje rasti družbenega proizvoda lahko doseže nasprotni učinek, ker na doseganju družbenega proizvoda temelji družbena produktivnost dela, zaposlovanje, akumulacija, realna rast osebnih dohodkov ter stopnja izvoza v družbenem proizvodu. Zato so usmeritve potrebne v mejah realnih možnosti.

2. a. GOSPODARSKA USMERITEV

Družbeni proizvod 1971—1978

Družbeni proizvod 1971—1975

Na podlagi dogovorjene metodologije, s katero se nominalni

oziroma dohodkovni družbeni produkt zniža z upoštevanjem inflacije, ki je znana iz uvodnih podatkov v cenah:

— cene pri industrijskih proizvajalcih

— cene v trgovini

— cene storitev

ter na podlagi tega izračunanega poprečja, lahko ugotovimo, da je bil v času od 1971—1975 realni družbeni produkt za 1,4 poena nižji kot je bil planiran. V nominativnih izračunih (upoštevajoč obrestno obrestni sistem) je ta izpad družbenega produkta še višji. Ob tem, da je bila produktivnost v minusu, oziroma ni bila dosežena, je tudi struktura družbenega produkta nedosežena. Močno prekoračena planirana stopnja rasti zaposlovanja je bila logična posledica slabših gospodarskih uspehov. Zato je za srednjeročno obdobje 1976—1980 planirana stopnja rasti družbenega produkta temeljila na predpostavki:

- nadoknaditi nedoseženi družbeni produkt in
- s posebnimi ukrepi disciplinirano izvajati smernice družbenega plana občine.

Družbeni proizvod 1976—1978 ter ocena 1981—1985

V tekočem srednjeročnem obdobju 1976—1980 je prišlo do nekaterih sistemskih sprememb pri zajemanju družbenega produkta (krajevna in časovna funkcija) kar je zopet onemogočilo realni prikaz le-tega. Zato smo z več preizkusi skušali ugotoviti korektorje oziroma defaktorje, ki bi ob zvišanem dohodkovnem družbenem produktu prikazali čim bolj realni družbeni produkt. Odločili smo se za 30 % korektivni faktor. Dne 15. 6. 1979 pa je Zavod SRS za družbeni plan na posvetu vseh občinskih planerjev Slovenije v Republiški skupščini postregel s podatki, da je ta korektiv za našo občino celo 38,1 %. Če upoštevamo ta defaktor za pretekla tri leta (za republiko to pomeni, da je le 20 občin doseglo ali preseglo planirano stopnjo rasti družbenega produkta, 40 občin je sploh ni doseglo, oziroma 3 občine so bile celo v minus doseženi stopnji — Ljubljana-Center, Litija, Tržič) potem ugotavljamo, da smo v teh treh letih v zaostanku za 1,8 poenov družbenega produkta oziroma smo ga ustvarili le z 70 %. Struktura družbenega produkta je neugodna zaradi nove zaposlenosti in ne zaradi dosežene družbene produktivnosti dela. Iluzorno bi bilo pričakovati, da bi se v letu 1979 in 1980 ustvarilo manjkajočih 30 % celotnega prihodka v zadnjih treh letih. Zato bi kazalo orientacijo o rasti družbenega proizvoda v srednjeročnem obdobju 1981—1985 preusmeriti v manj kot 6 %.

SKUPŠČINA CEČINE

LJUBLJANA-ŠIŠKA

Komite za družbeno planiranje in družbenoekonomske odnose

Prikaz realnih gibanj družbenega produkta

v stopnjah

za občino Ljubljana-Šiška

cen, ki vplivajo na družbeni produkt zaposlovanja,

ki vpliva na produktivnost produktivnosti, kot kazalca uspešnosti gospodarjenja

TABELA: 1

IME KAZALCA	1971	1972	1973	1974	1975	poprečje 1971-1975	izhodišča 1971-1975
Nominalni družbeni produkt	125,4	121,0	117,4	120,0	131,5	124,6	
minus inflacijske stopnje (porast prodajnih cen)	14,5	15,0	17,8	26,5	25,6	20,3	
= Realni družbeni produkt	10,9	6,0	- 0,4	- 6,5	5,9	4,4	6,0
minus zaposlenost (stanje ob koncu 31.XII.79)	5,9	3,0	3,0	4,5	6,5	4,6	3,5
= Produktivnost	5,0	3,0	- 3,4	- 5,0	- 0,6	- 0,4	2,5
Realni družbeni produkt iz družbene produktivnosti dela	46 %	50 %	- 0,4	- 4,5	66,7	31,4	50 %
iz novega zaposlovanja	54 %	50 %	- 3,0	- 0,5	33,3	24,8	50 %

zajeto: področje gospodarstva

TABELA: 2

IME KAZALICA	1976	1977	1978	poprečje 1976-1978	doseganje po plan. dogovoru		upoštevanje rep. deflator.
					obč.	Rep.	
Nominalni družbeni produkt	143,3	132,7	132,3	136,1	C		136,1
minus inflacijska stopnja (porast prodajnih cen)	19,6	13,0	15,6	16,1	C		16,1
minus korektor ali deflator za neobvladanje DP	10,5	10,9	7,6	12,4	-3,4	C	15,8
Realni družbeni produkt	5,1	8,8	8,9	7,6	+1,6	-1,8	4,2
minus zaposlenost (poprečje na podlagi)	1,7	2,2	3,7	2,5	-0,3	C	2,8
PRODUCTIVNOST	3,4	6,6	5,2	5,1	+1,9	-1,6	1,4
Realni družbeni produkt iz družb. produkta dela	67	84	58	70	+20	-15,6	33,4
iz novega zaposlovanja	33	16	42	30	-20	+16,6	66,6

Zajeto: področje gospodarstva

KORISTE ZA DRUGO PLANIRANJE

IN DRUGO ENOSTAVNE ODGOVORE

PREGLED PLANIRANIH IN REALIZIRANIH PLANSTV

CILJEV V TEMNEM PLANS. EM ODOBROJ 1975 - 1978 Z OCENO ZA 1979 TER PLANIRANI PLANSKI CILJI SREDNJEROČNEGA
PLANSKEGA ODOBROJA 1981 - 1985

TERITORIJ DEL	REALNI DRU- BENI PRODUKT	PRODUCTIV- NOST	ZAPOSL- VANJE	IZVOZ - ZUNANJA TRGOVINA	UVVOZ - MENJAVA	REALNA RAST CD
1) Razviti svet a) plan 1970-1975	4,5					
xx b) real. 1970-1975	4,9					
c) plan 1975-1985	4,5					
2) Nerazviti svet						
xx a) plan 1970-1975	5,0					
b) real. 1970-1975	5,5					
c) 1975-1985	5,0					
3) SFR Jugosla- vija						
a) plan 1976-1980	6,9	3,9	3,5	8,0	4,1	2,9
b) real. 1976-1979	6,2	2,9	3,9	2,6	2,1	3,8
c) plan 1981-1985	6,0 - 6,5	3,2-3,7	3,3	7,5	3,5	2,0
4) SR Sloveni- ja						
a) plan 1976-1980	6,1	3,6	3,0	8,2	5,0	3,0
b) real. 1976-1979	5,5	2,3	3,4	3,3	1,2	3,2
c) plan 1981-1985	5,0	3,6	2,9	8,2	5,0	3,0
5) Ljubljana						
a) plan 1976-1980	5,7	3,7	2,0	60	40	2,0
b) real. 1976-1979	5,2	2,4	3,5	40	60	3,0
c) plan 1981 - 1985	5,0	5,0	2,0	60	40	2,0
6) Lj.-Čiška						
a) plan 1976-1980	6,0	3,2	2,8	60	40	2,0
b) real. 1976-1979	4,2	1,7	2,5	40	60	2,6
c) plan 1981-1985	5,5	3,0	2,5	5,0	2,5	2,2

Variante demografskega razvoja

1. Stanje in značilnosti v letu 1978

		%
1. Število prebivalstva - register 1978	80.984	100
2. Delovni kontigent (zvezek 7 ZDRL)	55.073	68
3. Delovni kontigent moški (15-64 let)	27.045	33
4. Delovni kontigent ženske (15-59 let)	28.028	35
5. Število zaposlenih (iz Šiške in od drugod) v občini Ljubljana-Šiška	32.268	40,3
6. Število zaposlenih (= Šiški in drugod), stanujočih v občini Ljubljana-Šiška	370.090	45,8
7. Število zaposlenih v občini Ljubljana-Šiška in stanujočih v občini Ljubljana-Šiška	14.843	10,3
8. Zaposleni iz Šiške v drugih občinah (6-7)	22.247	27,4
9. Zaposleni v Šiški iz drugih občin (5-7)	17.425	21,5
10. Dnevna zaposlitvena migracija med občinami (8+9)	39.677	49,0

Delovni kontigent je razmeroma visok (68 %), prav tako delež zaposlenih (45,8 %) pri čemer pa ni razvidno, koliko zaposlenih je tudi stalnih prebivalcev. Projekcijo zaposlovanja otežuje tudi dejstvo, da privzemamo z naše stopnje zaposlovanja za tisti del prebivalstva (22.247 oziroma 27,4 %), ki hodi na delo v druge občine.

V naslednji tabeli demografskih indikatorjev velja opozoriti na konstantnost naravnega prirastka (j) in rapidno upadanje selitvenega prirastka (s).

DEMOGRAFSKI INDIKATORJI V OBČINI LJUBLJANA-ŠIŠKA

leto	P	R	J	S	Koeficienti in mere v ‰				
					n	m	j	s	r
1948	29949	7688	-	-	-	-	-	-	-
1953	37637	7596	-	-	-	-	-	-	-
1961	45593	86	-	-	-	-	-	-	-
1962	45679	1444	-	-	-	-	-	-	-
1963	47223	1462	-	-	-	-	-	-	-
1964	48685	2217	-	-	-	-	-	-	-
1965	50902	2025	631	1374	19,6	6,8	12,8	27,0	39,8
1966	52927	3388	677	2711	19,3	6,5	12,8	51,2	67,0
1967	56315	1945	642	1303	18,7	7,3	11,4	23,1	34,5
1968	50260	2921	693	2220	20,3	8,4	11,9	30,2	50,1
1969	61101	2511	656	1855	17,6	7,2	10,4	30,3	40,7
1970	63692	3119	706	2413	17,5	6,6	10,9	37,9	48,8
1971	66811	2399	804	1595	18,2	6,8	11,4	23,9	35,4
1972	69210	2217	801	1416	16,4	7,0	9,4	20,4	29,0
1973	71427	1014	719	1095	16,7	6,4	10,3	15,3	25,4
1974	73241	1345	716	629	16,2	6,4	9,8	8,6	18,4
1975	74586	1435	790	645	17,0	6,4	10,6	8,6	19,2
1976	76021	1508	777	731	16,4	6,3	10,1	9,6	19,7
skupaj									
1965-									
1977	-	26627	8632	17995	-	-	-	-	-
Povpreček		2219	719	1500	-	-	11,1	23,3	34,4

Demografski indikatorji: P= število prebivalcev po sestavi preb.
R= dejanski prirastek (1953-1948=7688)
J= živorojeni - umrli = naravni prirastek
S= preselitve - odselitve = selitveni prirastek
n= koeficient rodnosti = živorojeni/1000 preb.
m= koeficient smrtnosti = umrli/1000 preb.
j= mera J na 1000 preb.
s= mera S na 1000 preb.
r= mera R na 1000 preb.

Naravni prirastek ima v opazovanem obdobju od leta 1965 konstantno vrednost od 1,3 do 1,0 % in od leta 1974 dalje predstavlja polovico skupnega prirastka.

II. Projekcija rasti do leta 1980

Stopnje rasti (%): naravni prirastek prebivalstva 1,1

selitveni prirast: 0,9

dejanski prirast 2,0

porast zaposlenosti 1980-1985=2,5%

1985-1990=2,0%

1. Rast števila prebivalstva

	1970	1979	1980	1985	1990
1.1 naravni porast	80.904	81.675	82.774	87.420	92.343
1.2 selitveni porast	60.984	81.712	82.449	86.226	90.176
1.3 skupaj (naravni + selitveni)	80.904	82.600	84.252	93.021	102.702

2. Zaposleni po deležih iz leta 1970

2.1 Delovni kontigent (0,60 od 1.1)	55.073	55.675	56.236	59.451	62.793
2.2 delovni kontigent (0,60 od 1.3)	55.073	56.168	57.291	63.254	69.837
2.3 zaposleni (0,403 od 1.1)	32.268	32.995	33.353	35.233	37.214
2.4 zaposleni (0,403 od 1.3)	32.268	33.208	33.954	37.407	41.888
2.5 zaposleni (0,450 od 1.1)	37.090	37.499	37.910	40.042	42.293
2.6 zaposleni (0,450 od 1.3)	37.090	37.831	38.587	42.690	47.038

3. Zaposleni : stanje 1970 in predvidene stopnje rasti: do leta 1985 = 2,5 %, 1986 - 1990 = 2 %.

3.1 število zaposlenih	32.268	33.074	33.900	36.354	42.345
3.2 število zaposlenih	37.090	38.017	38.967	44.067	48.675

Variante zaposlitve pod 2. 3, 2. 4 in 3. 1 predstavljajo sedanje potrebe občine Šiška — dejavnost v občini — podaljšane v srednje-ročno obdobje, dočim variante 2. 5., 2. 6. in 3. 2 kažejo število zaposlenega prebivalstva občine Šiška po posameznih obdobjih.

4. KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Proizvodnjo zasebnega sektorja kmetijstva moramo pospešiti vendar z večjim poudarkom na pospeševanje raznih oblik združevanja dela, sredstev in zemlje kmetov med seboj in v okviru zadruga z namenom, da tako lahko celovito uveljavljajo svoje samoupravne pravice ob racionalnejši uporabi dosežkov moderne tehnologije in

agrotehnike v cilju zagotavljanja več proizvodnje in višjega dohodka (z večjo produktivnostjo ob racionalizaciji proizvodnih stroškov in vloženih osnovnih in obratnih sredstev). Kot osnova za ta prizadevanja lahko služijo razne proizvodne skupnosti kmetov, katere zametki so v že obstoječih strojnih skupnostih itd. V te oblike je treba vključiti tako usmerjene kmetije kot tudi vse ostale kmete, tudi take, ki se le dopolnilno ukvarjajo s kmetijstvom.

Ovira za racionalnejše izkoriščanje zemljišč v zasebni lastnini je velika razparceliranost in lastninska razdrobljenost zlasti v ravninskem predelu občine. Zaradi tega je nujna zlozba zemljišč, če hočemo bolje izkoriščati ustrezno mehanizacijo, hkrati pa tudi povečati proizvodnjo, kar sta osnovni pogoji za povečanje dohodka posamezne kmetije.

4. B KMETIJSKA ZEMLJIŠKA SKUPNOST

Delo kmetijske zemljiške skupnosti občine Ljubljana-Šiška bo usmerjeno v izvedbo gornjih naslednjih nalog:

Zaradi vedno večje potrebe po hrani, zaradi varstva okolja in poseljenosti pokrajine ter zaradi SLO, ki narekuje družbi potrebo po ohranitvi kmetijskih zemljišč bo skrbela za racionalnejšo rabo kmetijskih zemljišč, ugotavljanju neobdelanih in nezadostno obdelanih kmetijskih zemljišč.

Zaradi planiranja kmetijske proizvodnje in razvoja kmetijstva v občini, bo za območje občine izdelala program razvojnih usmeritev kmetijstva tako v višinskih kot v nižinskih predelih. Skupaj s SIS za gozdarstvo bo označila kmetijska zemljišča, ki se zaraščajo z gozdnim drevjem in potem izvajala ukrepe za ohranitev kmetijskih površin.

Gospodarila z zemljišči v kmetijskem zemljiškem skladu tako, da bo kmetijska zemljišča iz sklada prenašala na kmetijske organizacije ali jih dajala v dolgoročni zakup obdelovalcem, ki gospodarijo z gozdovi na tem gozdnogospodarskem območju, v cilju, da bi bila kmetijska zemljišča čimbolj racionalno izkoriščena.

Z urbanizacijo izgubljammo dobra kmetijska zemljišča. Zato bo potrebno te površine vsaj delno nadomestiti z izboljšanjem rodovitnosti perspektive kmetijskih zemljišč. Vsled tega bo kmetijska zemljiška skupnost sodelovala pri izvajanju kmetijskih prostorsko ureditvenih operacijah, predvsem pri komasacijah in melioracijah na območju, ki bo s prostorskim planom predviden za kmetijske namene.

Pri tem moramo upoštevati naslednjo specifičnost zemljiškega potenciala v občini Ljubljana-Šiška: da je kmetijski prostor v občini na prebivalca 5 – 6 x manjši kot v Sloveniji in da odpade na enega prebivalca 18 arov (v SRS 110 arov) rodovitne zemlje oz. 7,66 arov obdelovalne zemlje (v SRS 38 arov). To nam narekuje še večja smotrnost pri izrabi kmetijskega prostora in prizadevanja za večjo kmetijsko proizvodnjo.

V primeru, da družbeno pravne osebe ne prevzamejo zemljišč, ki jih kmet želi oddati zaradi pridobitve pravice do preživnine po zakonu o preživninskem varstvu kmetov, bo kmetijska zemljiška skupnost sodelovala pri zagotovitvi socialne varnosti in stabilnosti takih kmetov, oziroma bo poskrbela za prevzem njihovih zemljišč.

Zaradi pospeševanja kmetijske proizvodnje ter zaradi smotrnejše in ekonomičnejše proizvodnje, bo skrbela za oblikovanje večjih zemljiških kompleksov in združevanja dela, sredstev in zemlje z odkupom in drugimi načini pridobivanja zemljišč.

Pripravljala bo elemente in strokovne osnove za sklepanje dogovorov o temeljih prostorskega plana občine in sodelovala pri usklajevanju in sklepanju dogovora.

Da se ohranijo proizvodne enote – kmetije, ki se z ustreznimi družbenimi oblikami sodelovanja in povezovanja lahko vključijo v družbeno kmetijsko proizvodnjo in da kmetijska zemljiška skupnost takih enot ne bi pretvarjala v roke tistih, ki zemlje ne obdelujejo, bo izvršila revizijo odloka o določitvi kmetij, za katere velja posebna ureditev dedovanja.

Posebno skrb bo posvetila razvoju poseljenosti in kmetijske proizvodnje na višinskem območju občine.

Sodelovala bo, tako strokovno kot finančno, pri oblikovanju skupnih pašnikov, pri odpiranju kmetijskih in gozdnih površin z ustreznimi prometnicami ter pri akcijah, ki bodo povezane s pospeševanjem kmetijstva v višinskih predelih. Zaradi usklajevanja in reševanja nalog, ki so skupnega pomena za vso Slovenijo, se bo kmetijska zemljiška skupnost preko svojih delegatov povezovala v zvezo kmetijskih zemljiških skupnosti. Prav tako pa bo v zadevah, ki presegajo pomen območja občine sodelovala s kmetijskimi zemljiškimi skupnostmi tistega območja.

4. D SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI ZA VARSTVO PRED POŽAROM

V skladu z zakonom o varstvu pred požarom in sprejetim programom dejavnosti SIS za varstvo pred požarom se bo v bodoče pristopilo predvsem k naslednjim nalogam:

- Povezava gasilskih organizacij z družbenopolitičnimi organizacijami in upravnimi organi občine.
- Razvoju in utrditvi koncepta družbene samozaščite.
- Sodelovanju z drugimi organizacijami in odpravljanju posledic elementarnih nesreč in drugih katastrof.
- Skladno z dotokom finančnih sredstev skrbeti za pravilno

opremljenost posameznih društev glede na specifično okolje delovanja društva, ter prostorsko ureditev za njih hrambo.

- V povezavi z odgovornimi faktorji skrbeti za obstoječe vodne vire – vzdrževanje, usposabljanje in novogradnje.
- Učvrščevanje samoupravne organiziranosti občanov in delovnih ljudi na področju požarnega varstva.
- Sodelovanje pri realizaciji programa Zveze SIS za varstvo pred požarom mesta Ljubljane in republiškega SIS kot izvajalec in finančni udeleženec.
- Obravnavati in sprejemati programe dela Zveze SIS, Gasilske brigade Ljubljana in mestne gasilske zveze, ter na osnovi samoupravnega sporazuma združevati finančna sredstva za sprejete programe.
- Naročati potrebne študije in načrte za izboljšanje požarnega varstva v občini pri strokovnih službah in delovnih organizacijah.
- Sodelovanje z občinskim štabom CZ pri usposabljanju kadrov gasilsko tehnične enote in nabavljanju njihove opreme.
- Sodelovanje pri razvoju potreb, dislociranih enot poklicne gasilske brigade in ustanavljanju gasilskih enot na področju občine v skladu s prostorskim razvojem občine.

7. TURIZEM IN GOSTINSTVO

Turistični razvoj vzpodbuja posamezna področja življenja. Zato je turizem v občini Ljubljana Šiška razvijati glede na potrebe občanov in turistov, saj je najbližji in najbogatejši rekreacijski rezervat mesta Ljubljane in blizu velikega evropskega cestnega križa, ki ima svoje središče prav na območju občine. Iz teh razlogov je upravičeno, da je turizem sestavni del razvojne strategije in eden temeljnih ciljev družbenega razvoja občine, pomemben tudi kot komponenta izvozne usmerjenosti.

Če naj beležimo večje stopnje razvitosti turizma v občini tedaj moramo spremljati in vzpodbujati razvoj posameznih družbenih dejavnosti in gospodarskih panog ne le zgolj iz ozkih značilnosti dejavnosti posamezne panoge, pač pa tudi iz vidika, koliko njihov razvoj prispeva k razvoju turizma.

Povezovanje stanja in razvoja posameznih družbenih in gospodarskih dejavnosti v skupni turistični učinek je mogoče doseči na ta način, da ustvarimo širše zasnove dolgoročnega turističnega razvoja občine ali njegov dolgoročni program, s katerim naj se primerjajo razvojne odločitve na posameznih sestavinah turizma. Če se naj doseže hitrejši napredek v stopnji turističnega življenja, ki je hkrati tudi odraz hitrejši rasti življenjskega standarda je potrebno razvojne odločitve posameznih sestavin usmerjati, če že ne v neposredno pa vsaj v posredno učinkovanje na razvoj pogojev za odvijanje turističnega življenja v občini. Pri tem gre torej za oblikovanje in graditev integralnega programa vseh vrst dejavnosti in življenja, da se doseže njihov medsebojni učinek, ki se navzven izrazi v višjem nivoju turistične ponudbe občine.

Večje perspektive glede kompletne turistično-gostinske servisne ter ostale ponudbe so v perspektivi v Vodicah. Ker bo tu stičišče dveh avtocestnih sistemov bi kazalo, da je tu tudi servisna postaja, kjer bi avtomobiliste oskrbovala z gorivom in hrano, omogočali bi popravila vozil, hkrati pa bi se na tem mestu zgradil tudi motel za prenočišča, oziroma nakazali tudi trgovsko ponudbo tako tehničnega kot kmetijsko-sadjarskega izbora.

Bližina Vodic ter ostalih krajev je pomembna zaradi tega, ker bi ti kraji lahko dolgoročno usmerjali svojo kmetijsko proizvodnjo tako za oskrbovanje omenjenega centra kot tudi za oskrbovanje letališkega terminala Brnik.

Z vzpostavitvijo teh dveh možnosti bi omogočili, da se delovni ljudje iz severnega dela naše občine, namesto v Ljubljano, preusmerijo v delo v bližino svojega kraja, za kar so dane perspektivne možnosti za razvoj infrastrukture v Vodicah. To pomeni, da je to že del usklajenega družbenega planiranja, ki naj dobi svojo veljavo predvsem v družbenem planu Krajevne skupnosti Vodice.

Na podlagi tako predvidenih izhodišč glede bodočega usmerjanja in razvoja gostinstva in turizma v občini, obstajajo v sedanji situaciji možnosti razvoja v naslednjih smereh:

1. UREDITEV KOSEŠKEGA BAJERJA
2. UREDITEV IN ZAZIDAVA REKREACIJSKEGA CENTRA „SORA“
3. UREDITEV REKREACIJSKEGA CENTRA OB ZBILJSKEM JEZERU
4. RAZVOJ KMEČKEGA TURIZMA V DOLOMITIH IN OB ZBILJSKEM JEZERU

5. UVÉDBA POHODNE TRANSVERZALE IN VKLJUČEVANJE VANJO KOT DEL REKREACIJSKE DEJAVNOSTI TUDI V PRIHODNJE

6. POVEZAVA KULTURNIH PRIREDITEV S KRAJEVNIMI PRAZNIKI PRI ČEMER NAJ DOBIJO AMATERSKA DRUŠTVA VEČJE MOŽNOSTI NASTOPANJA IN IZMENJAV.

Izpolnjevanje predlaganih programov je odvisno od naslednjih dejavnikov:

- vseh subjektov, ki lahko posredno ali neposredno vplivajo na turistično ponudbo, (OZD, društva, DPS)
- vseh krajevnih skupnosti, ki s svojimi dolgoročnimi usmeritvami lahko pripomorejo k trdnemu in racionalnejšemu razvoju turizma,
- vseh samoupravnih interesnih skupnosti, ki lahko s svojo programsko usmeritvijo vsebinsko obogatijo turistično ponudbo.

Koordinator celotne akcije bi morala biti komisija za preskrbo in promet blaga na drobno, turizem in gostinstvo, ki bi s svojimi predlogi in mnenji tako začrtovala razvojne poti turizma in gostinstva, kakor tudi na podlagi ugotovitev korigirala sprejete razvojne programe, če bi se to pokazalo kot boljše.

8. MALO GOSPODARSTVO

Razvoj malega gospodarstva bo imel pomembno vlogo pri usklajevanju in učinkovitosti družbenoekonomskega razvoja v okviru družbenopolitičnih skupnosti. Drobna industrijska proizvodnja in storitev bodo tako v okviru združenega dela, kakor tudi v različnih oblikah samostojnega razpolaganja z delom in sredstvi v lasti občanov odigrali pomembno vlogo pri nadaljnjem razvoju gospodarstva v celoti.

Navzlic doseženemu napredku v razvoju malega gospodarstva v občini pa je le-to v strukturi gospodarstva še vedno sorazmerno slabo zastopano.

Za realizacijo razvoja malega gospodarstva bo potrebno pozornost posvetiti:

- problematiki prostora, ob upoštevanju normativov,
- davčni politiki, ob upoštevanju varčevanja in financiranja iz tega,
- kreditni politiki ob določenih plansko prioritarnih usmeritvah,
- razvoju družbenega sektorja obrti, na podlagi potreb v združenem delu,
- ustanavljanju POZD, kot oblike rentabilnostnega vlaganja dela in sredstev in kot močnega faktorja pri nastopu na trgu.

Zato bo pospešen razvoj malega gospodarstva v prihodnjih letih terjal večje angažiranje vseh gospodarskih in družbenopolitičnih dejavnikov. Za določitev izhodišč bodočega razvoja malega gospodarstva bomo uporabili:

1. normativ: število obrtnih delavcev na število prebivalcev,
2. normativ: potrebni poslovni prostori glede na število obrtnih delavcev,
3. zahteve krajevnih skupnosti po obrtnih delavcih.

Glede nadaljnjega razvoja malega gospodarstva bo v tekočem planskem obdobju posebne pozornosti deležno ustanavljanje pogodbenih organizacij združenega dela kot temeljnih nosilcev razvoja malega gospodarstva.

S preraščanjem posameznih obrtnih delavnic ali z združevanjem dela in sredstev večjih sorodnih delavnic v pogodbene organizacije združenega dela, bo dana temeljna osnova za povečanje materialne osnove malega gospodarstva kot celote. Z razvojem pogodbenih organizacij združenega dela bodo uveljavljene določbe zakona o združenem delu ter s tem uveljavljeni enaki samoupravni in družbenoekonomski odnosi ter splošni pogoji poslovanja, enakovredno z organizacijami združenega dela.

Z ozirom na ugotovljeno deficitarnost posameznih storitvenih dejavnosti bodo deležni posebne podpore – tako s strani družbenopolitične skupnosti kakor tudi bančne politike – tiste obrtne storitve, ki direktno vplivajo na zadovoljevanje osebnih potreb prebivalstva občine.

Skladno s smernicami družbenega plana občine bodo največje podpore deležne tiste organizacije združenega dela in zasebni obrtniki, ki v okviru svojih proizvodnih dejavnosti dopolnjujejo obstoječo industrijsko proizvodnjo. Ta določila bodo uveljavljena z družbenim dogovorom o pospeševanju malega gospodarstva v občini Ljubljana-Siška.

Razvoj malega gospodarstva, kot podaljšane roke organizacij združenega dela s področja proizvodnje, je zelo pomemben pogoj

za vzpostavitev pravilnega ravnotežja med proizvodnjo in potrošnjo. Zato si razvoja malega gospodarstva ne moremo zamišljati kot stihijski razvoj, ampak je treba nanj vplivati prek vseh znanih planskih instrumentarijev. To pa med drugim pomeni, da se bodo morale potrebe po kooperacijskih storitvah s strani zasebnih proizvajalcev vključiti v načrte srednjeročnega, kakor tudi dolgoročnega razvoja občine.

Drobno gospodarstvo, ki izkazuje predvsem osebne storitve za potrebe zlasti gospodinjstva vsakdana, mora biti stalni spremiljevalec celotnega prostorskega kakor tudi ekonomsko-socialnega razvoja. Prostorsko in storitveno-uslužnostno neskladje v naši občini je potrebno zamenjati z usmerjevanjem drobnega gospodarstva v prostore, kjer je ta dejavnost potrebna.

DAVČNA POLITIKA

Družbenopolitične skupnosti samostojno določajo višino davkov, taks in drugih davščin, ki so v skladu z zakonom, njihov dohodek ter z njim samostojno razpolagajo zaradi tega lahko predpisujejo tudi oprostitev in olajšave teh davkov, taks in drugih davščin. Na tej podlagi lahko posamezne občinske skupščine priznavajo različne oprostitve oz. olajšave (za nove obrate, nabava reprodukcijskih sredstev za starejše občane ipd.) tako, da davčno politiko do obrti v čim večji meri prilagodijo krajevnim razmeram. Smisel in namen navedenih oprostitvev oz. olajšav je v tem, da z znižanjem davka omogoča zavezancem v prvem začetnem obdobju ali pri vlaganju sredstev, premagovati ekonomske težave in druge težave, ki jih imajo v tem času opravljanje obrtne dejavnosti.

Vlaganje sredstev v razširjeno reprodukcijo naj bi spodbujalo zavezance k razširitvi dejavnosti, ne pa trošenje sredstev za osebno porabo. Priznavanje davčnih olajšav zaradi vlaganj naj bi prispevalo k povečanju zmogljivosti, izboljšanju in modernizaciji opreme in načina dela v obrti in drugih gospodarskih dejavnostih.

RAZVOJ MALEGA GOSPODARSTVA Z DRUŽBENIM DOGOVARJANJEM

Samostojno osebno delo predstavlja pomemben del malega gospodarstva v občini Ljubljana-Siška. K njegovi celoviti podobi sodijo tudi organizacije združenega dela s področja družbene obrti. Da bi kar najuspešnejše realizirali naloge pri razvoju tako družbene kot zasebne obrti v okviru malega gospodarstva, je potrebno pripraviti družbeni dogovor. Podpisniki tega dogovora bodo OZD s področja obrti, Obrtno združenje obrtnikov občine Ljubljana-Siška, Skupščina občine Ljubljana-Siška, Ljubljanska banka-Gospodarska banka.

S temi podpisniki naj bi bil omogočen usklajen razvoj malega gospodarstva občine Ljubljana-Siška in zanj zagotovljena tudi potrebna materialna osnova.

Družbeni dogovor bo obvezoval podpisnike, da bodo pospeševali razvoj malega gospodarstva, tako da bodo:

- z ustrezno davčno politiko in s spremembo posameznih davčnih instrumentov pripomogli k hitrejšemu razvoju zasebne obrti v občini,
- posvetiti več skrbi vključevanju kadrov v obrt in njihovem strokovnemu izobraževanju,
- zagotovili zadostno število poslovnih prostorov ali lokacij za uslužnostne in proizvodne dejavnosti,
- poudarjali poseben strateški pomen malega gospodarstva za uspešno izvajanje družbene samozaščite in za organizacijo materialne baze SLO.

GLOBALNA SOCIALNA ORIENTACIJA

Razvojni cilji na področju socialnega razvoja bodo temeljili na doseženih spoznanjih raziskovalnih institucij, ki bodo podlaga in temelj ekonomske stabilnosti in varnosti, oz. kot podlaga za finansiranje razvoja socialne varnosti.

Ob tem prihaja do prvenstvenih usmeritev na dvigu življenjskega standarda avtohtonih in priseljenih prebivalcev, za boljše in odkrito izpeljavo humanih odnosov v organizacijah združenega dela kot v krajevnih skupnostih, predvsem pa na delovnem mestu.

Ustvarjanje samoupravnega položaja delavcev, njihovega odločanja o razvojnih usmeritvah o perspektivni tržni orientaciji, o združevanju dela in sredstev za velike skupne programe in sisteme pa so podlaga, da bo družbeno-produktivna sfera lahko napajala področje dejavnosti, ki zagotavljajo socialni razvoj.

Usklajevanje v okviru krajevne skupnosti, ki bo v prihodnje osnovna celica dogovarjanja med organizacijami družbenega dela ter med samoupravnimi interesnimi skupnostmi, mora v bodoče potekati tako, da se na področju omenjene geografske strukture zagotove predvsem naslednji cilji za odpravo socialne diferenciacije:

- rast kvalifikacijske strukture adekvatno s potrebami družbenega dela ter kvalifikacijske strukture v vzgojno-izobraževalnih institucijah glede na potrebe izobraževanja,
- dogovor o finansiranju razvoja socialne dejavnosti oz. zagotavljanje dinarja iz produktivnega sektorja ter prenos le-tega v družbene dejavnosti, ki opravljajo storitve za produktivni sektor.
- podružbljanje socialnega varstva glede na realnost potreb, ki jih zahteva družbeni standardi kakor tudi stopnja deviacij v razvoju prebivalstva in aktivnosti prebivalstva,
- uskladiti politiko novega zaposlovanja, kjer moramo zadržati nove zaposlitve na bazi intenzivnega zaposlovanja,
- zagotoviti doslednejše informiranje vsakega občana, delovnega človeka in delavca o njegovih pravicah in o njegovih dolžnostih,
- informirati delavca o višini ustvarjenega dohodka ter njegove participacije pri razvoju socialne varnosti, o oceni njegovega dela, kakor tudi dela vseh tistih, katerih rezultati dela niso izmerljivi s fizičnimi oz. dognanimi merili.

TEHNOLOŠKI RAZVOJ IN TEHNIČNI NAPREDEK – PRODUKTIVNOST DELA

Ob upoštevanju zakonitosti, ki jo kaže naravni prirastek v občini Ljubljana-Siška v naslednjih 20. letih če le-tega primerjamo s kategorijami: prebivalstvo, zaposlenost, potem se ta kaže v letu 1980 v odnosu 100:40, ob koncu dolgoročnega planskega obdobja pa v odnosu 100:50.

Tak razvoj ne pomeni intenzivnosti zaposlovanja z uvedbo tehnoloških usmeritev, ki naj bi-omogočile racionalnejše zaposlovanje. Zato bodo morali bodoči investicijski programi že ob normalni rasti zaposlenosti (v prvem srednjeročnem planu 1981–1985 po stopnji 2,5%, ter v naslednjem dolgoročnem obdobju 1986–2000 po stopnji 2 %) imeti tudi spremljajoče programe socialnega razvoja, kar med drugim pomeni, da bo treba močnejše posegati po ukrepih na področju socialnega razvoja in sicer z opredelitvijo takih investicijskih programov, ki bodo zagotavljali tehnološki razvoj z opredelitvijo takih investicijskih programov, ki bodo zagotavljali tehnološki razvoj s čim manjšim številom zaposlenosti, z uvajanjem proizvodnje artiklov ob visoki produktivnosti dela ter ob usklajevanju bodoče usmeritve propulzivnosti gospodarjenja, ne samo v občinskem ampak tudi v širšem merilu (sprejemanje velikih programov in sistemov).

Če izhajamo iz stališča, da je pogoj za doseganje večje produktivnosti poleg ekonomske tudi socialna varnost, potem bodo morale bodoče razvojne usmeritve sloneti na naslednjih postavkah:

- v okrilju delovnega mesta s programom socialnega razvoja organizacije družbenega dela zagotoviti pogoje, da bo zagotovljeno nemoteno varstvo zaposlenih žena, možnost strokovnega napredovanja in usposabljanja tudi tistih kategorij, ki zaradi neizpolnitve teh pogojev do sedaj niso mogle uporabljati teh možnosti (s tem pa so mišljeni tudi pogoji družbene prehrane ter drugih oblik razvijanja sposobnosti delavca v okviru organizacije družbenega dela)
- v okolju v katerem živi, razvijanje aktivnosti v okviru stanovanjske enote, krajevne skupnosti, na bazi političnega, kulturnega, športno-rekreacijskega ter drugega potenciala aktivnosti, s čimer bomo razbijali monotonost spalnih naselij in odstranjevali posledice psiholoških motenj bivalnega okolja.
- z združevanjem sredstev, ki jih ustvarjamo, izenačevali možnost za zagotovitev ustanavljanja družin s pogojem nudenja stanovanjskih objektov, pri čemer bo treba dati večji poudarek združevanju sredstev kot pa solidarnostnim oblikam dodeljevanja stanovanj, kar pomeni spremeniti politiko kreditiranja in financiranja enot–
- v pogojih, ko gre za revolucionarno spremembo na področju usmerjenega izobraževanja bo potrebno zagotoviti delitve po delu, ki bo zagotavljal tudi začetniku enake pogoje do dohodka iz dela.

10. STANOVANJSKA GRADNJA

V naslednjem srednjeročnem obdobju je treba pristopiti k organiziranju individualne gradnje klasičnega tipa – s 500 m², površine zemljišča:

- z vrstno gradnjo doseči gostoto do 110 prebivalcev na 1 ha, dočim bi blokovna gradnja ne smela presegati večje gostote prebivalstva kot do 250 prebivalcev na 1 ha.

V smeri razreševanja navedene problematike bi bilo potrebno delovati predvsem v naslednjih smereh:

1. poglobljati uveljavljanje družbenoekonomskih odnosov na stanovanjskem področju v celoti, da bi tako dogradili in poglobili vlogo samoupravne stanovanjske skupnosti, ki mora postati mesto dogovarjanja in usklajevanja interesov delavcev združenega dela ter delovnih ljudi in občanov, uporabnikov in izvajalcev, na področju graditve novih stanovanj in upravljanja z obstoječimi družbenimi stanovanji.
2. Vsebinsko poglobljati reorganizirane hišne samouprave s poudarkom na vlogi hišne skupnosti in razvijanja stanovanjskih enot in ostale hišne samouprave, preko katere bo možno uspešneje uresničevati vlogo občana pri razreševanju njegovih potreb ter interesov v okviru pravic in dolžnosti.
3. Usposobiti občinsko stanovanjsko skupnost za uresničevanje že sprejetih družbenopolitičnih izhodišč glede: doslednega uresničevanja samoupravnega družbenega planiranja na področju stanovanjskega gospodarstva, da bi se tako ustvarili temeljni pogoji za družbeno-usmerjeno gradnjo, ter za izgradnjo celovitih sosesk na območju občine po načelih gradnje za znanega kupca, uveljavljanja načel racionalnosti gradnje nadaljnjih stanovanjskih sosesk, razvijanja in poglobljanja vseh zainteresiranih dejavnikov pri sodelovanju pravočasnega oblikovanja programskih in prostorskih zasnov novih stanovanjskih sosesk,

Z realizacijo navedenih ciljev, mora občinska stanovanjska skupnost izdelati in sprejeti akcijski program, v katerem bodo konkretizirane naloge, roki ter nosilci za odpravo zatečene problematike na področju stanovanjskega gospodarstva (odprava barakarskih naselij, zamenjava večjih stanovanj za manjša, izdelava programa prehoda na ekonomske stanarine, priprava osnutkov za sprejem ustreznih odlokov, ki naj bi bili sprejeti na nivoju skupščine občine in mesta, analiza problematike hišniških stanovanj, ocena možnosti za odkup stanovanj nosilcev stanovanjske pravice.).

11. STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

V srednjeročnem obdobju 1981–1985 bomo na področju stanovanjskega gospodarstva:

1. Dograjevali in usposabljali samoupravno stanovanjsko skupnost kot mesto dogovarjanja in sporazumevanja delovnih ljudi in občanov pri uresničevanju stanovanjske politike, kar zlasti zahteva, da bomo še:
 - nadalje poglobljali delegatske odnose
 - dograjevali in usposabljali zbore izvajalcev in zbore uporabnikov ob večji odprtosti za vse, ki morajo sodelovati pri izvajanju srednjeročnega plana stanovanjske izgradnje in bi obenem sprejemali z izvajanjem tudi svoje obveznosti;
 - oblikovali enote samoupravne stanovanjske skupnosti v stanovanjskih soseskah v smislu določil Zakona o stanovanjski skupnosti, kjer bodo pričakovalci stanovanj organizirani kot združeni investitorji, ki lahko kreirajo politiko gradnje stanovanjskih sosesk,
 - položaj zadrušnikov v stanovanjski zadrugi izenačili s položajem kupca v etapnem lastništvu blokove gradnje, tako da zadrušnike dejansko obnavljamo kot združene investitorje v usmerjeni gradnji (kredit, komunalna oprema itd).
2. Dograjevali in usposabljali bomo hišno samoupravo v vseh stanovanjskih enotah kot osnovno celico samouprave na področju stanovanjskega gospodarstva; kar zahteva:
 - ustanavljanje hišnih svetov, tam kjer jih še ni, oziroma v novodograjenih in prevzetih stanovanjskih enotah pred njihovo vselitvijo,
 - pomoč pri poslovanju in organiziranju hišne samouprave,
 - vključevanje hišne samouprave v celoten mehanizem samouprave, predvsem v novih krajevnih skupnostih,
 - ustanavljanje zborov stanovalcev v novih krajevnih skupnostih in njihovo usmerjanje pri izvajanju nalog teh krajevnih skupnosti.
3. Na osnovi vsklajenih programov urejanja zemljišč na stanovanjsko graditev komunalnega opremljanja ter samoupravno sprejetih programov, ustreznih samoupravnih skupnosti in krajevnih skupnosti bomo gradili stanovanja v skladu s potrebami in finančnimi zmoglostmi združenega dela. Pri tem moramo imeti pred

očmi dejstvo, da moramo na področju stanovanjske izgradnje med drugim odpravljati primanjkljaj stanovanj, pokrivati potrebe po stanovanjih zaradi predvidenega prirasta prebivalstva, predvidenega povečanja zaposlovanja. V srednjeročnem razvojnem programu 1981 – 1985 moramo izboljšati stanovanjske razmere delavcev in občanov, ki stanujejo v barakah, v stanovanjih VI. in VII. kategorije, to je v objektih katere ni možno sanirati. S sanacijo in revitalizacijo starejših stanovanjskih objektov bomo načrtno izboljševali pogoje bivanja občanov, zato bomo napravili prioriteto prenove stanovanj in priključitev teh objektov na toplovodno omrežje in s tem ukinitev individualnih kurišč.

4. Vzdrževati moramo stanovanjske hiše in stanovanja v skladu s tehničnimi normativi in standardi, ki ga bo zagotavljala ekonomska stanarina. Za tako celovito vzdrževanje obstoječega stanovanjskega fonda pa bo potrebno dolgoročno zagotoviti ustrezne kapacitete izvajalcev, ki so dejansko zainteresirani in pripravljeni za izvajanje teh del.
5. Usposabljanje in opremljanje bomo morali enote hišne civilne zaštite, v stanovanjih, sanirati in redno vzdrževati obstoječa zaklonišča v stanovanjskih objektih.

6. Zagotavljati moramo reševanje stanovanjskih potreb invalidov, borcev, starejših občanov, mladih družin in družin z nizkimi dohodki. Prav tako bomo morali subvencionirati stanarine občanov, ki ne bodo zmožni plačevanja ekonomske stanarine iz solidarnostno združenih sredstev.

Sedanji rezultati doseženi na področju stanovanjskega gospodarstva nam kažejo, da se družbenoekonomski odnosi na tem področju prepočasi uveljavljajo. Zato nastajajo problemi na področju družbene reprodukcije stanarin, normalne amortizacije stanovanjskega sklada, vzdrževanje stanovanjskih hiš, graditve stanovanj, delovanje zbora stanovalcev in hišnih svetov itd. Da pa bodo ti problemi v stanovanjskem gospodarstvu hitreje in uspešneje bili reševani so se družbenopolitične organizacije, samoupravne organizacije in skupnosti, strokovni in upravni organi v občinah in republikah organizirali, da bodo na temeljih sklepov in stališč, ki so bili oblikovani na posebni seji CK ZKS in na osnovi predlogov in stališč, ter novih rešitev vzpodbujali aktivnost v vseh sferah družbenega življenja. Vsa predložena stališča, sklepi in priporočila naj na koncu javne razprave, ki je organizirana za področje stanovanjskega gospodarstva ostanejo osnova za oblikovanje nove zakonodaje in osnova za preobrazbo odnosov v stanovanjskem gospodarstvu.

Možnosti stanovanjske gradnje 1981 – 1985

SCSESKA	P O Z I D A V A	GRADNJA	ŠT. STAN.
1. ŠS 8/2 N.DRAVLJE	9 BLOKOV IN STOLPNICA	1979-1984	1330 cca
2. ŠS 10 DRAVELJSKA 2 BLOKA GM. AJNA	Ind. hiše Z3 40+20	1979-1981 do 1984	352 60
3. ŠS 1. es 7 PRESKA	2 BLOKA	1979-1981	66
4. ŠS 4/1 Stara cerkev	BLOK S POSL. DELOM	1980-1983	160 cca
5. ŠS 8/1 DRAVLJE	STOLPNICA ST 2	1980-1982	86
6. ŠS 107 ŠENTVID	2 BLOKA PODZEMNE GARAŽE	1981-1984	160 cca
7. ŠS 12 PODUTIK	ZADR. GRADNJA NADOM. EST. GRADNJA Obrtne dejav. dopolnilna gradnja	1981-1984	190 23+10 31
8. ŠS 111/2 VILMARJE- BRČO	Predv. stolpič ali manjši bloki; združna gradnja	1981-1983	60 raje več
9. ŠS VODICE	BLOKI individualna gradnja (zadruga)	1981-1985	70 40
10. ŠS 11 STANEL.	BLOKI	1981-1985	2000 cca
11. ŠS 202 GA- MELJNE	ZADRUGNA GRADNJA 30+10	1980-1983	40
12. ŠP 5 SLEPI JANEZ	SAM. SKI DOM.	1980-1982	814 ležišč

PROSTORSKA USMERITEV

A. PROSTOR

1. Nove razvojne programe OZD je zasnovati kompleksno, vendar stopenjsko, tako da se v prvi fazi ugotovi in potrdi gospodarska vrednost in ekološka sprejemljivost projekta za Ljubljano opravi globalna preveritev zahtev projekta v odnosu do razpoložljivih prostorskih možnosti ter okvirno zagotovi vire finančnih sredstev za njegovo realizacijo, v nadaljnjih pa izdelava vsa potrebna dokumentacija (danes je ta pot namreč obratna).
2. Povezovanje interesov in združevanje sredstev za celovito izgradnjo industrijskih con. To pomeni, da je potrebno zasledovati sočasnost akcij oz. usklajeno planiranje in izvajanje vseh del, ki jih je potrebno opraviti za usposobitev cone na eni in za reševanje vzporednih programov, pomembnih za izgradnjo območja na drugi strani.
3. Dogovoriti se za način financiranja, nakupa, priprave in opreme zemljišč, ki naj stimulira gradnjo novih industrijskih obratov tam, kjer lahko koristijo tudi največje zunanje prihranke, izključen mora biti podjetniški tržni princip.
4. Dogovoriti se je potrebno tudi za način financiranja izgradnje industrijskih con. Skupnost komunalne skupnosti ne more zalagati svojih sredstev oz. kreditirati priprave industrijskih con, še zlasti tistih, ki se bodo zaradi selektivne vsebinske usmerjenosti polnile v obdobju 5–8 let.
5. Dogovoriti se je potrebno za enotno oblikovanje (za iste kriterije, postavke) cen opreme in priprave zemljišča za industrijo, kar pomeni posredno izenačiti pogoje med posameznimi občinami mesta Ljubljana.
6. Vzpostaviti je potrebno spremljanje izvajanja planov (kontrolno realizacije) tako, da bi bilo možno sprotno oz. pravočasno odstranjevati težave, ki se ob tem pogostokrat pojavljajo in zavirajo realizacijo projekta tudi za več let. V to skupino ukrepov sodi tudi plansko naročanje zazidalnih načrtov proizvodnih con, saj zaradi vsebine in značaja čas izdelave teh dokumentov traja tudi do 2 leti.
7. Sanacijo in rekonstrukcijo dotrajanih industrijskih obratov, ki po svojem značaju ne sodijo več v prostor, kjer so prvotno nastali, je potrebno vključiti v celotni plan prenove mesta. Izdelati je potrebno načrt sanacije oz. rekonstrukcije dotrajanih industrijskih obratov ter oblikovati model financiranja, ki mora zagotoviti njegovo realizacijo.
8. Ugotovitev, ki je bila v času izdelave srednjeročnih planov večkrat poudarjena, da je potrebno aktivirati vse strokovne in družbene potenciale, da bi se oblikovala konkretna koncepcija gospodarskega razvoja in zagotovila njena realizacija, je sicer pravilna, toda premalo konkretna. Razdrobljene razvojne službe zlasti manjših TOZD so prešibke, da bi bile sposobne k oblikovanju razvojnih programov kvalitetno pristopiti.
9. Da bi pospešili delo na izdelavi lokacijskih dokumentacij, se je potrebno dogovoriti za listo soglasodajalcev za tipične proizvodne objekte, istočasno pa utrditi tudi spiske zahtev, katerim morajo posamezni projekti zadostiti.
10. Dogovoriti se je potrebno za skrbnika, ki bo nadziral izvajanje sanitarnih predpisov in sanacijo neustreznih, včasih celo zdravju škodljivih razmer v okolici obstoječih industrijskih obratov. Danes ugotavljamo, da ni nikogar, ki bi organizirano skrbel in sistematično nadziral izvajanje teh predpisov.
11. Iz organizacijskih vidikov velja presoditi tudi priporočilo, da naj vsak nov ali preseljen obrat na novi lokaciji dobi status TOZD, to velja še posebej takrat, kadar gre za preselitve obratov iz ene v drugo občino. Potrebno se je dogovoriti za opredelitev ekonomskih in prostorskih kriterijev za izbor novih investicij, ki morajo upoštevati naravnost gospodarstva Šiške (kapitalno intenzivni in zaposlitveno ekstenzivni novi programi), prednosti con (lega ob železniških in cestnih priključkih, bližina centra, bližina delovne sile), omejitve con (lega ob robu vodovodnih rezervatov, lega v bližini naseljenih območij in s tem povezane ekološke omejitve, ki izključujejo na mestnem območju Šiške lokacijo kemične in težke predelovalne industrije, dobrih pogojev tudi ni za razvoj prehrane in sploh vse industrije, ki zahteva večje količine vode in večje nove zemljiške komplekse).
12. Opredeliti je potrebno izbor obstoječih proizvodnih obratov, ki z razširitvijo oz. z medsebojnim povezovanjem današnjih dejavnosti lahko ustvarijo nove proizvodne kvalitete. Tipični predstavnik je prav gotovo elektro šibki tok in elektronika, lahka kovinska industrija, farmacija.

- Na osnovi podrobnih ekonomskih in prostorskih kriterijev ovrednotiti programe vseh interesentov (tistih, ki želijo graditi na tem območju in tistih, ki so lastniki zemljišč v industrijskih conah) ter napraviti selektivni izbor.
- Po opredelitvi in izboru programov je potrebno oblikovati celovit pristop k asanaciji, rekonstrukciji in izgradnji posamezne cone oz. skupnih con. Cone so pomanjkljivo komunalno opremljene, nimajo nobenih skupnih programov, kar ob dosedanjih parcialnih in spontanah programih tudi ni bilo možno pričakovati. Izgradnjo cone ali con je potrebno zasnovati tako, da sočasno pritegnemo čimveč interesov, da hkrati rešujemo tudi skupne probleme okoliških KS, s tem pa zagotovimo tudi več investitorjev za izgradnjo določenih skupnih programov. V celoten program cone oz. v obračun stroškov morajo biti vključeni tudi vsi stroški potrebnih rušenj.
- Sredstvo za izvedbo do sedaj predstavljene akcije je novelacija zazidalnih načrtov za ŠM 1, ŠP 2, ŠP 3, ŠP 4 in ŠP 5. V okviru še prostih površin teh zazidalnih otokov, ki jih s tem v zvezi predlagamo, bi pridobili cca 53 ha zemljišč. Zazidalni načrt je tudi osnova za razlastitev.

13. CENTRI

Ker so v posameznih soseskah predvideni (ne pa v celoti izgrajeni) centralni programi KS, je potrebno prioriteto poskrbeti za kompletiranje in za novo izgradnjo centrov višjega reda.

Občinski center je potrebno dopolniti, za kar so podane realne možnosti samo na območju „Urban“. Tja sodijo centralne dejavnosti najvišjega občinskega nivoja, kot: dom družbenih organizacij in skupnosti, dom kulture in ostale dejavnosti, ki te osnovne programe popestrijo.

Razen tega centra je potrebno zgraditi še dopolnilne poslovne prostore k območnemu centru v ŠS 6 (ob križišču obvoznice s Celovško cesto) ter center širšega območja za smeri Stanežiče in Vižmarje ob novi Celovski cesti v Šentvidu (površine, ki so se sprostile z izgradnjo Celovške ceste so izkazane kot visokovredne za centralne dejavnosti). Dva novejša območna centra sta načrtovana v Kosezah in v Podutiku.

Aglomeracija Medvode tudi terja izgradnjo območnega centra. Zaradi močnih okoliških centrov v Kranju, Škofji Loki in Šentvidu ter zaradi, tudi v perspektivi omejenega prebivalstvenega zaledja, ni pričakovati, da bi se v Medvodah razvil center višjega ranga, razen če bi z zavestno plansko akcijo izgrajevali v Medvodah tudi delovna mesta v nematerialni proizvodnji (projektiva, banka, zavarovalnice, razvojne službe).

Da ne bi urbanistična koncepcija še naprej zavirala izgradnjo centralnih vozlišč, se odločamo za opredelitev posebnih centralnih con za dejavnosti višjega ranga. Centralne cone so opredeljene skladno s prostorskimi možnostmi in skladno z investicijskimi možnostmi, predvsem iz vidika rušenj. Na novih območjih (Stanežiče, Podutik) pa z opredelitvijo novih con omogočajo razvoj nematerialne proizvodnje in poslovnih dejavnosti, ki niso vezane na centralne funkcije. V Podutiku so možnosti za izgradnjo kompletnega centra usmerjenega izobraževanja za potrebe občine in mesta.

GOSPODARJENJE S PROSTOROM IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO

1. Urbanizem

K že planiranim površinam, vendar neizrabljenim v sprejeti urbanistični dokumentaciji:

1979/80: ŠS 1, ŠS 3, ŠS 4, ŠS 5, ŠS 6, ŠS 7/1, ŠS 8/1, ŠS 9, ŠS 10, ŠS 11 3 – 2, ŠS 115 – 2, ŠS 115–3, ŠS 12–a, b, c (I. faza), ŠS 107, ŠS 109, ŠS 110, ŠS 111, ŠS 112, ŠS 201–4, ŠS 201–5, ŠS 202–1 c, ŠS 202/2a, Meš 7 a, Meš 19, ŠS 222, ŠW 202, ŠS 214/3, ŠS 218–3, ŠM 1, ŠP 2, ŠP 3, ŠP 4, ŠP 5, ŠP 6, ŠP 7, ŠP 8, ŠP 9, Meš 1/1, 1/2, 1/2a, MeC 1, C2, C3, C3 a, ŠP 218/1, G 2 je za nadaljnji razvoj občine potrebno pridobiti in predvideti nove površine.

Zato se nam kot potencialne možnosti odpiranja novih zazidalnih otokov za stanovanjsko gradnjo ponujajo še naslednji otoki: ŠS 12–a, b, c, (2. faza), ŠS 11–1–1, ŠS 11–1–2, 201–6a, 201–7, 202–6b, 202–3b, 202–4a, Meš 5 in še neopredeljeno območje Vodice–Smlednik–Bukovica ŠP 11, ŠP 12, MeP 8 (Preska), ŠP 202–1, ŠP 202–2, G1.

Navedeni otoki se nahajajo v povsem novih, za razvoj občine izredno pomembnih območjih, katerih izgradnja bo predvidoma potekala dolgoročno – začnejo v letu 1981 ter končajo v letu 2000:

1. Stanežiče
2. Podutik
3. Vodice, Smlednik
4. Gameljne

Območje Stanežič in Podutika sta v makro-urbanističnih dokumentih že detajlno obdelana, potrebne so še dokončne družbeno-politične odločitve o namembnosti, ki morajo biti usklajene z ostalimi nosilci razvoja v prostoru. Območje Vodice—Smlednika—Bukovice se načrtuje kot najdaljšoročnejša akcija razvoja v občini in bo v realizaciji šele v obdobju plana Ljubljana 2000.

2. Možnosti razvoja industrijskih površin na obstoječih, že programiranih površinah:

- zgostitev zazidave v coni ŠP 4, ŠP 5 (potrebni so nam razvojni programi)
 - zgostitev zazidave v coni ŠP 3 (potrebni so nam razvojni programi)
 - zgostitev zazidave Litostroj ŠP 2
 - uvajanje in realizacija novih razvojnih programov Lek, Gorenje—Tiki, Mostovna, Gramex, Slovenija avto itd. v coni ŠM 1
 - razširitev in modernizacija cone ŠP 1/1 — pivovarna Union
 - sanacija območja „Slovin“, „Alko“, „Fructal“ ABC Drogerija v ŠP 1/2
 - razširitev in zgostitev zazidave v coni ŠP 6 — Agrostroj
 - razširitev in zgostitev cone ŠP 7 — Iskra Pržan
 - razširitev in zgostitev cone IMP SKIP ŠP 8
 - razširitev cone MeP — Medvode
 - razširitev cone v Vodica ŠP 218/1
 - razširitev in zgostitev cone Gameljne—Rašica ŠP 202-1, 202-2.
- To pomeni izrabo prostora tako, da je na 1 m² stavbnega zemljišča v območju določenega kompleksa za industrijsko gradnjo zgrajenih najmanj 1,0 m² bruto etažne površine objekta. Pomemben je kot izhodišče za ekonomsko vsklajevanje stroškov urejanja.

3. Razvojne možnosti za odpiranje novih proizvodnih in industrijskih površin, predvsem v smislu pripravljanih del, izdelave urbanistične dokumentacije in dolgoročno orientiranih akcij:

- industrijska cona ŠP 11 — Stanežiče, ki bo sukcesivno nastajala ob pospešeni dinamiki črpanja gramoza iz gramoznice G 4
- razvoj industrijskega območja Vodice — Smlednik
- uveljavitev nove industrijske cone za območje Medvode
- Podutik — lahka, čista industrija.

Z ozirom na dolgoročni značaj družbenih prizadevanj po usklajevanju bilance gospodarskega razvoja, so nekatera od navedenih območij odločilna za rast družbenega proizvoda v občini. Industrijski coni v Preski pa je po predhodni uskladitvi energetskih in infrastrukturnih potreb namenjena posebna vloga kot potencialnega območja za graditev večjega energetskega vira — toplotne za severnil del mesta in za Medvode.

4. Razvoj prostorskih možnosti za institutske dejavnosti, usmerjeno strokovno šolstvo in mestne komunalne dejavnosti

Družbenoekonomski procesi terjajo posodobitev strokovnega šolstva in institutske dejavnosti, zlasti v dinamičnem razvoju gospodarstva v občini. V ta namen se predvideva postopno formiranje centrov usmerjenega izobraževanja v občini Šiška in sicer:

5. Razširitev sedanjega šolstva centra Litostroj

V center kovinske in elektro stroke z nadaljnjim razvojem do nivoja srednje in visoke šole.

6. Ustanovitev novega šolskega centra

na območju Šentvida — Stanežič kot centra kemične stroke, srednjih in strokovnih šol ter gimnazije.

7. Ustanovitev novega šolskega centra

na območju Podutika kot centra strokovnih šol deficitarnih profilov s spremljajočim programom usmerjenega izobraževanja, institutov, institutskih znanstvenih dejavnosti in mestnih komunalnih institucij.

8. Razvoj prostorskih možnosti za formiranje družbenih centrov v obstoječih in novih naseljih

Ena od najvišjih stopenj gospodarske rasti, ki jo napoveduje občina Šiška v republiškem merilu, zahteva neodložljivo reševanje

družbenega standarda občanov in delovnih ljudi. Vzporedno z jačanjem samoupravnega in družbenega sistema, mora ta sistem dobiti tudi prostorske možnosti za postopno izgrajevanje objektov družbenega standarda.

Kot dolgoročni globalni cilji in orientacija razvoja družbenih centrov veljajo sledeča načela:

- uveljavi naj se policentrični sistem centrov,
- krepitev zunanjih primarnih centrov Šentvid—Guncleje, Medvode—Verje, Vodice—Bukovica kot pomembnejših urbanih aglomeracij v občini,
- razvoj lokalnih centrov kot središč družbeno-politične dejavnosti v krajevni skupnosti,
- razvoj osrednjega integriranega družbenega centra v občini Šiška na območju sedanjega „komunalnega centra“, območja „Urban“ in območja „KS Komandanta Staneta“.

V srednjeročnem obdobju 1981-85 naj bo razvoj družbenih centrov vsebovan predvsem programsko kot naloga prostorskega načrtovanja.

B. KOMUNALNO GOSPODARSTVO

9. Urejanje in opremljanje zemljišč

V srednjeročnem obdobju 1981-85 bodo postopoma urejena naslednja območja:

10. Industrijske in poslovne cone:

- poslovna cona Podutik ŠP 12
- del industrijske cone Stanežiče ŠP 11
- industrijska cona MeP Medvode
- industrijska cona Preska—Medvode
- del (razširitev) industrijske cone ŠM 1, Šp 2

11. Stanovanjske soseske in mešana poslovno-stanovanjska območja

- Podutik ŠS 12, druga in nadaljnje faze
- Stanežiče 11, prva faza, otoki 11-1-1, 11-1-2
- Medvode MeS 7 in MeS 19 — Verje
- Tacen, Šmartno, Gameljne — novi otoki
- manjši otoki v naseljih Valburga, Bukovica, Utik itd.

12. Komunalna infrastruktura

Predvsem lahko podamo ključno ugotovitev, da bomo v tem srednjeročnem obdobju uspešno izboljšali prometne razmere z izgradnjo Večne poti, nove Vodnikove, nove Draveljske, Industrijske ceste, Tacenske, Celovške in modernizacijo Miheličeve ceste, Tacen—Gameljne v najbolj zgoščenem in urbaniziranem delu naše občine.

Da bi v naslednjem srednjeročnem obdobju sledili razvoju mesta, naselij in novim centrom poselitve bomo morali realizirati predvsem naslednje naloge:

- podpirati realizacijo izgradnje mestnih cest po 10-letnem programu razvoja cest v mestu za obdobje 1975—1985,
- nadaljevati z modernizacijo ceste Vikrče—Smlednik,
- nadaljevati z etapno modernizacijo cest Vojsko—Koseze,
- modernizirati cesto Vikrče—Medvode (Pirniče—Verje),
- modernizirati Celovško cesto od Šentvida do Medvod,
- modernizirati cesto Šmartno—Gameljne—Črnuče z delno prestavitvijo trase,
- izgradnja novega mostu čez Savo za povezavo Medvode—Verje—Pirniče,
- modernizirati cesto Tacen—Vikrče,
- izgradnja dveh podhodov pod Gorenjsko progo v industrijskih conah ŠP 3, 4, in 5,
- rekonstrukcija ceste Sora—Topol,
- izgradnja podvoza pod Gorenjsko progo za dostop do industrijske cone ŠP 3 pri IMP Trata,
- etapna modernizacija ceste Šmartno—Vodice.

13. Komunalna dejavnost

A. Individualna poraba

Intenzivnejša poraba energije in komunalnih dobrin se v okviru mestnega območja občine Ljubljana—Šiška predvideva na treh območjih:

1. območje Podutika
2. območje Stanežič
3. območje Tacen—Šmartno—Gameljne (TŠG).

B. Oskrba z vodo in odvajanje odpadkov

a) Oskrba z vodo

Območje Podutika in Stanežič sta navezani na enoten vodo-oskrbovalni sistem, ki trenutno pridobiva pitno vodo iz vodnjakov v Klečah in Šentvidu.

Sedanji viri pitne vode zadoščajo le za oskrbo cca 10.000 prebivalcev, neupoštevajoč predvidene industrijske kapacitete za katere niso znane količine porabe. Iz tega sledi, da se s sedanjimi viri lahko oskrbuje:

- 1. in 2. faza izgradnje v Podutiku (6.000 prebivalcev)
- 1. faza izgradnje v TŠG (1.000 prebivalcev)
- 1. faza izgradnje v Stanežičah (3.000 prebivalcev).

Za realizacijo planiranih kapacitet v srednjeročnem obdobju bo potrebno zgraditi del novih kapacitet za pridobivanje pitne vode in sicer iz dveh možnih sistemov:

- sistem bogatenja podtalnice v Vižmarjih,
- sistem črpalšč in magistralnega vodovoda iz Sorškega polja (projektno že obdelan),
- in ojačati sisteme, ki napajajo naselji iz Mengeškega in Kranjskega vodovoda.

b) Odvajanje odpadkov

Sedanji primarni sistem kanalizacijskih naprav na območju občine Šiška (vključno z Medvodami) omogoča tudi v perspektivi dokaj velike možnosti razvoja ob sorazmerno majhnih investicijskih naložbah.

Za srednjeročno obdobje 1981-85 bo potrebno izpopolniti sledeče sisteme:

- povezava kanalskega zbiralnika Brod—Medvode na sistem zbiralnikov A 20 (na območju Stanežič) in s tem razbremenitev čistilne naprave Brod.
- povezava Č. N. Brod z levobrežnima zbiralnikoma Tacen—Sr. Gameljne in Tacen—Vikrče—Pirniče—Verje,
- nadaljevati z izgradnjo primarnega sistema kanalizacije v 2. fazi Podutika,
- nadaljevati z izgradnjo primarnega sistema kanalizacije Vodice—Bukovica—Utik—Šmartno.

C. Oskrba s plinom

Sedanja razdelitev območij za preskrbo z energijo predvideva, da se s plinom v perspektivi ogrevajo vsa naselja razen ožjega mestnega predela v Šiški in Dravljah, to so: Podutik, Stanežiče, Šentvid, Guncle, Vižmarje—TŠG, Vodice, Medvode.

V okviru srednjeročnega družbenega plana 1981-85 bo potrebno natančno opredeliti namembnost porabe plina kot energije za ogrevanje in ostalo porabo. Upoštevajoč terenske razmere, talno vodo, razprostranjenost naselij in stroške za omrežje instalacij, je smotno s plinom ogrevati predvsem tista območja, kjer se predvideva redkejša zazidava, pretežno enodružinskih hiš (Podutik, TŠG, Pirniče, Verje, Vodice), medtem ko bi za strnjena naselja bilo neracionalno predvideti plinsko ogrevanje (Stanežiče).

Plin kot izredno kvalitetno gorivo pa naj bi bil vpeljan povsod za kuhanje in morebitno pripravo sanitarne tople vode.

Iz tega sledi, da je za oskrbo naselij s plinom potrebno v srednjeročnem planu 1981-85 predvideti naslednje infrastrukturne objekte plinifikacije:

- magistralni plinovod Koseze—Stanežiče
- povečava plinarne Koseze
- primarno omrežje plinovoda Podutik 2. faza
- regulatorsko postajo v TŠG
- primarno omrežje v TŠG
- odcep plinovoda do Stanežič kot alternativna možnost napajanja Stanežič s toplotno energijo.

D. Oskrba s toplotno energijo

Oskrba s toplotno energijo je v tesni povezavi s programom plinifikacije v Ljubljani in prav tako zahteva detajlno vsklajevanje energetske bilance.

Po dosedanjih programih se s toplotno energijo iz sistema KEL oskrbuje le Šiška in Dravljice ter industrijske cone ŠP 4, ŠP 5, ŠM 1, ŠM 2 in ŠP 3.

Po nekaterih energetskih raziskavah ta sistem ne prenese več dodatnih obremenitev, zato je potrebno načrtovati novega. Le-ta naj bi oskrboval severni del občine Šiška, predvsem Stanežiče in Medvode. Od možnih rešitev sta najbolj realni 2 in sicer:

1. alternativa: Ločeni kotlarni po cca 50 Gkcal/h na tekoča goriva

ali plin v Stanežičah in Medvodah ter ločeno razvodno primarno omrežje obeh območij.

2. alternativa: nova kotlarna v kombinaciji s proizvodnjo električne energije v Preski in Medvodah z možnostjo navezave na železniški tir. Gorivo bi bilo v tem primeru lahko tudi premog. Do Stanežič bi potekal magistralni vročevod za napajanje stanovanj in industrije.

Vsekakor bo potrebno v srednjeročnem obdobju 1981-85 dokončno opredeliti eno do obeh alternativ, kar bo mogoče le ob temeljiti energetski raziskavi in poznavanju vseh ostalih programov.

E. Oskrba z električno energijo

Območje občine Ljubljana-Šiška se oskrbuje z električno energijo predvsem iz dveh razdelilnih trafopostaj: RTP Šiška in RTP Medvode. Nadaljnji razvoj stanovanjske in predvsem industrijske gradnje bo v srednjeročnem obdobju 1981-85 zahteval graditev še ene postaje za Stanežiče (RTP Guncle). Le-ta bo zadoščala za napajanje bodočih kapacitet v Guncle (SKIP, Metalka in v Stanežičah — ŠP 11, ŠS 11). Glede na daljnosežne posledice v energetski bilanci, ki jih povzročajo odločitve o porabi energije v gospodinjstvih v smeri alternativ:

- ogrevanje, priprava tople vode in kuhanje z električno energijo,
- priprava tople vode in kuhinje z električno energijo,
- samo kuhanje z električno energijo.

Od navedenih bi prva alternativa povzročala potrebo po izgradnji še ene RTP v perspektivi naslednjega srednjeročnega obdobja.

F. PTT promet in zveze

Razvoj PTT omrežja terja v Šiški v srednjeročnem obdobju velike naložbe glede na izredno slabo razvitost sistema. Število telefonskih priključkov naj bi se v tem obdobju povečalo takole:

- V Podutiku cca 2000 priključkov
- v Šiški cca 2000 priključkov
- v Stanežičah cca 3000 priključkov
- v Medvodah cca 1000 priključkov
- v TŠG cca 2000 priključkov
- skupaj cca 10.000 priključkov
- izgradnja nove PTT in ATC stavbe v Vodich
- povečanje ATC v Vodich za 1000 novih priključkov.

OCENA MOŽNOSTI NADALJNEGA RAZVOJA DRUŽBENIH DEJAVNOSTI ZA OBDOBJE 1981—1985

Izhajajoč iz doseženih rezultatov na področju družbenih dejavnosti ter uresničevanja nalog in ciljev, ki so bili opredeljeni z družbenim planom občine za obdobje 1976—1980, je možno sklepati, da bodo kvaliteta, vsebina in obseg nalog v naslednjem srednjeročnem obdobju soodvisni od naših skupnih prizadevanj.

Na razvoj družbenih dejavnosti bo še vedno vplival nadaljnji porast prebivalstva, ki ga bosta pogojevala naravni in selitveni porast. Zaradi relativno manjšega obsega stanovanjske gradnje, porast prebivalstva v naslednjem planskem obdobju ne bo tako intenziven kot v preteklem obdobju. Ne glede na to pa bo na področju nadaljnega razvoja družbenih dejavnosti še vedno prisotna vrsta problemov, ki jih še ni bilo možno razrešiti v tekočem srednjeročnem obdobju.

Viri sredstev za financiranje družbenih dejavnosti bodo še vedno brutto osebni dohodki. SIs družbenih dejavnosti bodo proučile realne soodvisnosti glede na domicilni princip zbiranja in razporejanja sredstev. Prav tako bo potrebno proučiti vir financiranja iz dohodka TOZD za določene družbene dejavnosti ter ugotoviti posledice, tako postavljenega avtomatizma.

V preteklem desetletnem obdobju se je pri postopni izgradnji manjkajočih objektov družbenega standarda vsestransko pozitivno odrazila solidarnost občanov, saj je bilo na območju občine iz sredstev prvega samoprispevka in iz drugih sredstev predanih namenu sedem osnovnih šol in 6 vzgojnovarstvenih objektov, v enotnem programu Ljubljane pa je na območju občine Ljubljana-Šiška vključena izgradnja nadaljnjih 15 objektov družbenega standarda, ki se financirajo iz drugega samoprispevka ob soudeležbi SIS, družbenih dejavnosti. Skupna vrednost 28 objektov, upoštevajoč vse stroške gradnje bo preseгла znesek 600 milijonov dinarjev.

Glede na to, da predstavljajo objekti družbenega standarda eno izmed osnov za izvajanje dejavnosti po posameznih družbenih področjih bo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju izredno pomembno združevanje sredstev za izgradnjo prioritetnih še manj-

kajočih družbenih objektov, ki jih v preteklem obdobju ni bilo možno realizirati, oziroma se izgradnja teh objektov neposredno navezuje tudi na bodoče nove stanovanjske soseske.

Vire financiranja izgradnje prioritarnih objektov družbenega standarda bomo oblikovali:

- v samoupravnih sporazumih o skupnih naložbah in programih po načelih svobodne menjave dela.
- Pri združevanju sredstev za nove investicijske naložbe v objekte družbenega standarda bodo še nadalje pomembni med drugimi tudi naslednji viri:
 - solidarnostno združevanje sredstev iz osebnega dohodka delovnih ljudi in občanov,
 - prostovoljno delo delavcev TOZD in delovnih ljudi ter občanov KS (mladinske in druge akcije),
 - drugi viri, ki bodo opredeljeni v planskih dokumentih naslednjega srednjeročnega obdobja.

OCENA RAZVOJNIH MOŽNOSTI PO PODROČJIH

Vzgoja in izobraževanje

Na področju izvajanja osnovnošolskega pouka so bili v preteklem obdobju realizirani določeni pozitivni premiki zlasti z izgradnjo novih osnovnošolskih objektov, kar je neposredno vplivalo na izboljšanje materialnih pogojev dela.

V vsebinskem pogledu se postopno uresničujejo zastavljeni cilji v smeri izboljševanja kvalitete dela; učnih uspehov, zmanjševanje osipa in vključevanje osnovnih šol v KS.

Z družbenim planom občine za obdobje 1976—1980 je bila načrtovana 15 % vključitev učencev v celodnevno šolo ter 25 % vključitev učencev v podaljšano bivanje. Načrtovana projekcija vključevanja učencev v celodnevno šolo in podaljšano bivanje bo do leta 1980 realizirana in verjetno presežena.

V šolskem letu 1978—1979 je obiskovalo pouk 8.713 učencev. Upoštevajoč nadaljnji porast števila prebivalstva in s tem tudi števila šoloobveznih otrok je možno predvideti, da bo v šolskem letu 1984—1985 obiskovalo osnovnošolski pouk na območju občine okoli 9.500 do 10.000 učencev. Obojestranska zaposlitev staršev ter zlasti žena (okoli 43 %), nujno terjata ustvarjanje pogojev za nadaljnje širjenje celodnevne šole in podaljšanega bivanja. Izhajajoč iz dejanskih potreb bi bilo realno, da se do leta 1985 vključi v obe obliki celodnevnega osnovnošolskega pouka (COŠ in PB) okoli 80 % učencev. S tem bi bistveno razbremenili starše vsakodnevnih skrbi za učni uspeh in povečali njihovo zanimanje in tvorno vključevanje v razreševanje problematike, s katero se soočajo posamezne šole ter hkrati prispevali k nadaljnji preobrazbi osnovnega šolstva na območju občine, ki temelji na novi vsebinski in organizacijski strukturi osnovne šole s celodnevним delom.

Nadaljnji razvoj celodnevne šole bo seveda pogojen z izgradnjo novih osnovnošolskih objektov in ustreznim nujnim razmejevanjem nekaterih obstoječih šolskih okolišev. V šolskem letu 1979/80 bo imela pogoje za prehod na celodnevno osnovno šolo OŠ Zvonko Runko (v drugem polletju — 500 učencev), OŠ Franca Marn Vodice (na predmetni stopnji za 200 učencev), OŠ Rihard Jakopič, ki bo prešla na celodnevni pouk na nižji stopnji od 1. do 4. razreda za okoli 430 učencev. Realne možnosti za prehod na celodnevno šolo bo imela v šolskem letu 1980/81 (verjetno v drugem polletju) tudi osnovna šola Franc Bukovec Preska ter nova osnovna šola na lokaciji Medvode—Svetje. Obe šoli bosta lahko po razmejitvi šolskega okoliša vključili v COŠ po 400 učencev (ocena). V šolskem letu 1980/81 bodo realizirani pogoji za prehod na celodnevno šolo v novozgrajenem osnovnošolskem objektu v soseski 7/1, v katerem bo obiskovalo pouk okoli 700 učencev iz razmejitvenega šolskega okoliša med obstoječo osnovno šolo Valentin Vodnik in novo šolo v soseski 7/1 (KS Dravlje). Pri tem se bo zaradi prešolanja določenega števila učencev iz OŠ Valentin Vodnik v navedeno novo šolo bistveno zmanjšalo število učencev na OŠ Valentin Vodnik, ki bo na nižji ali višji stopnji zaradi sprostitev prostorskih kapacitet tudi lahko prešla saj delno na izvajanje pouka v okviru COŠ. Možno je predvideti, da bi že do leta 1981 z izgradnjo novih osnovnošolskih objektov in z razmejitvijo nekaterih šolskih okolišev lahko vključili v COŠ okoli 38 % učencev (ali 3.270 učencev), v PB pa okoli 22,3 % učencev. Tako bi imeli že v začetku novega srednjeročnega obdobja vključenih v obe obliki celodnevne organiziranosti osnovnih šol okoli 60,3 % učencev. Pogoje za nadaljnji razvoj celodnevne šole pa bo potrebno realizirati z izgradnjo novih osnovnošolskih objektov, ki naj bi bili tako glede funkcionalnosti in prostorskih

kapacitet prilagojeni potrebam delovanja celodnevne šole (OŠ v soseski 8/2 idr.).

Nadaljnji razvoj COŠ bo nujno pogojen tudi s sočasno zagotovitvijo pedagoškega kadra. Že sedaj je možno zagotoviti, da se celotno področje vzgoje in izobraževanja že vrsto let sooča s kadrovskim deficitom. V tej smeri bo v naslednjem srednjeročnem obdobju nujno potrebno izboljševati materialne pogoje za navedeni kader, pri čemer zlasti izstopa kot poseben problem zagotavljanje stanovanj za delavce v OŠ, kar velja tudi za delavce v vzgojnovarstvenih organizacijah in drugih področjih družbenih dejavnosti.

Na področju usmerjenega izobraževanja še niso realizirani bistveni premiki. Zato bo potrebno v naslednjem srednjeročnem obdobju prek usmerjenega izobraževanja v okviru poglobljenih samoupravnih odnosov med OZD, KS in SIS družbenih dejavnosti realizirati pogoje za zagotavljanje najširših oblik podružbljanja vzgoje in izobraževanja, da bi tako zagotovili delavcem neposredni vpliv na celotno izobraževalno in kadrovsko politiko, njeno izvajanje ter oblikovanje materialne osnove za njeno uresničevanje.

Za razvoj usmerjenega izobraževanja na območju občine bo zlasti potrebno uskladiti programske cilje s potrebami gospodarstva ob upoštevanju medobčinskih in regijskih potreb. Pri tem bodo imele na območju občine prednost predvsem že do sedaj najbolj intenzivno razvite industrijske panoge kot so to: kovinarstvo, kemija in farmacija.

ZDRAVSTVO

Na področju izvajanja zdravstvenega varstva občanov, ki se odvija v okviru ZD Ljubljana—TOZD osnovnega zdravstvenega varstva Šiška v okviru zdravstvenih enot Šiška, Šentvid, Medvode ter v okviru sedmih obratnih ambulant, so bili v preteklem obdobju realizirani določeni pozitivni premiki, predvsem v smeri samoupravne organiziranosti ter na področju pridobivanja zdravstvenega prostora. Namenu je bil predan prizidek pri obstoječem objektu ZE v Šiški, novi prostori za delovanje obratnih ambulant pri DO Litostroj, pri OŠ Stane Kosec je bila predana namenu šolska zobna ambulanta, v izdelavi je projektna dokumentacija za izgradnjo zdravstvenega objekta v KS Medvode ter projektna dokumentacija za adaptacijo kletnih prostorov v obstoječem objektu ZE v Šentvidu.

Nadaljnji porast prebivalstva ter stanje obstoječih zdravstvenih objektov v KS Medvode, Šentvid in Vodice pa bo v naslednjem srednjeročnem obdobju narekoval nadaljnjo izgradnjo manjkajočega zdravstvenega prostora, da bi se tako tudi na teh območjih izboljšali osnovni materialni pogoji za delo zdravstvenih služb.

Posebno pozornost bo potrebno usmeriti nadaljnjemu proučevanju obratnih ambulant v osnovno zdravstvo ter pri tem razrešiti nekatera še odprta vprašanja glede statusa teh ambulant.

Še nadalje bo potrebno v okviru osnovnega zdravstva pospeševati pogoje za zagotavljanje krepitve zdravstvenega varstva borcev NOV, kar bo možno realizirati z novim disperzerjem za borce NOV po adaptaciji starega zdravstvenega objekta v Šiški ter z izvajanjem prednostnih ur za borce NOV v ZE Medvode in Šentvid.

Že prisotno število prebivalstva in nadaljnji porast bosta narekovala nadaljnje širjenje obstoječe lekarniške mreže. Z izgradnjo dveh novih lekarn (Šiška—Šentvid) bi v naslednjem srednjeročnem obdobju zadostili dejanskim potrebam na tem področju upoštevajoč obstoječe normative.

Z nadaljnjo krepitvijo materialne baze osnovnega zdravstva bomo neposredno vplivali na izboljševanje funkcioniranja navedenega področja in pospešili njegovo vključevanje v celotno družbeno reprodukcijo.

RAZISKOVANJE

Nadaljnji razvoj raziskovalne dejavnosti bo temeljil na doseženih rezultatih, ki so vidni predvsem na področju vse večjega uveljavljanja inovacijske dejavnosti in vključevanja te dejavnosti v razvojne programe. Raziskovanje in znanost bosta v prihodnjem planskem obdobju dobila družbeno vlogo primarnega proizvodnega tvorca na vseh ravneh družbene reprodukcije. Zato bo potrebno na osnovi dosedanjih izkušenj posvetiti raziskovalnemu delu še več pozornosti, da bi v okviru raziskav čim bolj uspešno razreševali naloge razvoja in modernizacije gospodarstva kot tudi na področju družbenih dejavnosti, na drugi strani pa hitreje zadovoljevali potrebe po raziskovalnih nalogah izražene v TOZD, v KS in SIS.

Socialno varstvo

Celotno področje socialnega varstva, ki vključuje: otroško varstvo, socialno skrbstvo, zaposlovanje, invalidsko pokojninsko zavarovanje in stanovanjsko področje je bilo z družbenim planom občine za obdobje 1976-80 naravnano k uresničevanju zagotavljanja socialne varnosti občanov vseh starostnih stopenj. Pri tem so bili po posameznih področjih realizirani določeni pozitivni premiki (zagotavljanje družbene pomoči socialno prizadetim občanom, povečanje prostorskih kapacitet na področju širjenja vzgojnovarstvene mreže, zagotavljanje stanovanj socialno prizadetim občanom ...) v okviru danih materialnih možnosti.

Za hitreje razreševanje kompleksne problematike socialnega varstva bo potrebno v naslednjem planskem obdobju okrepiti samoupravno organiziranost SIS družbenih dejavnosti, ki se vključujejo v SIS soc. varstva, da bi se tako v praksi čim bolj uspešno uveljavila njihova funkcija.

Otroško varstvo

Na področju izvajanja vzgoje in varstva predšolskih otrok so bili v preteklih desetih letih doseženi vidni uspehi predvsem pri izgradnji manjkajočega vzgojnovarstvenega prostora. Z novogradnjami je bilo pridobljenih 2.442 novih mest. Po stanju december 1978 je vključenih v vzgojnovarstvene organizacije 3.473 predšolskih otrok, od tega 760 otrok v starosti do 2 let. Tako je bilo koncem leta 1978 vključenih v družbeno organizirano varstvo 42 % predšolskih otrok od skupnega števila 8.231 predšolskih otrok. Osem vzgojnovarstvenih organizacij razpolaga letno oziroma lahko letno sprejme okoli 700 predšolskih otrok, kar pa ne zadošča dejanskim potrebam po vključevanju otrok v VVO. Še vedno je letno odklonjenih okoli 1.000 otrok (od tega okoli 300 dojenčkov).

Z družbenim planom občine za obdobje 1976-1980 je bila načrtovana 50 % vključitev predšolskih otrok v vzgojnovarstvene organizacije. Srednjeročna usmeritev bo do konca leta 1980 realizirala z izgradnjo vzgojnovarstvenega prostora v soseski 7/1 (v stanovanjskih blokih in s centralnim VVZ objektom - skupno 300 mest), v soseski 10 - Draveljska gmajna bo predan namenu vzgojnovarstveni objekt s kapaciteto za 200 otrok, v stanovanjski soseski Preska Medvode bo predan namenu vzgojnovarstveni prostor za okoli 90 otrok, v KS Zg. Šiška pa VVZ objekt s kapaciteto za 120

otrok ter vzgojnovarstveni prostor za 60 otrok v soseski 4/1 Stara cerkev.

Srednjeročna usmeritev za obdobje 1976-1980 glede vključevanja predšolskih otrok v družinsko varstvo ne bo realizirana. Od načrtovanega števila otrok (250) v starosti do 3 let, ki naj bi bili zajeti v okviru vzgojnovarstvenih organizacij preko varstvenih družin je ta oblika družbeno organiziranega varstva v letu 1979 razvita le v sedmih družinah, ki vključujejo 35 otrok.

Glede na to, da se bo do leta 1985 še nadalje povečevalo število prebivalstva in s tem tudi število predšolskih otrok (predvideti je možno, da bo do leta 1985 poraslo število otrok starih do sedem let od 8.230 - v letu 1979 na preko 9.000), pri čemer bo naraščalo tudi število obojestransko zaposlenih staršev in še posebej žena - mater, je nujno, da se v naslednjem planskem obdobju zagotovijo pogoji za razširitev družbeno organiziranega varstva, v katerega bi bilo potrebno vključiti okoli 80 % predšolskih otrok. Tako usmeritev bi bilo možno realizirati z nadaljnjim širjenjem in dograjevanjem vzgojnovarstvenega prostora, z uvajanjem dvoizmenskega varstva in pospešenim vključevanjem varstva otrok v družinah v okviru vzgojnovarstvenih organizacij.

Socialno skrbstvo

Z družbenim planom občine za obdobje 1976-1980 so bili opredeljeni osrednji cilji nadaljnjega razvoja socialnega skrbstva usmerjeni zagotavljanju družbene pomoči občanom, ki svojih socialnih problemov ne morejo reševati sami. Izvajanje zastavljenih ciljev se letno uresničuje v okviru materialnih možnosti in zajema razreševanje problematike razvojno ogroženih otrok, materialno ogroženih oseb, institucionalno varstvo odraslih oseb (pomoč pri namestitvi v splošni socialni zavod, v posebni socialni zavod, v zdravstveni zavod, pomoč osebam, ki prestajajo zaporno kazen idr.), izvajanje skrbstvenih ukrepov, družbeno denarnih pomoči, usposabljanje otrok (napotitev na posebno šolanje, na poklicno in delovno usposabljanje idr.), izvrševanje vzgojnih ukrepov po odločbi sodišča ter izvajanje skrbstvenih ukrepov (stalno skrbništvo, skrbništvo za posebne primere).

Število koristnikov ali uporabnikov socialnega skrbstva narašča iz leta v leto in prav tako tudi sredstva, ki se namenjajo za izvajanje socialnega skrbstva.

Porabljena sredstva za občinski program, mestni in republiški program

Leto	Program			SKUPAJ
	Občinski	mestni	republiški	
1976	14,134.000	1.654.000	1,464.000	17,252.000
1977	17,431.000	4,582.000	5,940.000	27,953.000
1978	23,105.000	3,000.000	7,520.000	33,633.000
	54,670.000	9,236.000	14,932.000	78,838.000

V primerjavi s številom prebivalstva je bilo v letu 1976, 3,1 % uporabnikov socialnega skrbstva, v letu 1977 4,4 %, v letu 1978 pa že 5,4 %. Tudi v naslednjih letih se bo povečevalo število uporabnikov socialnega skrbstva, kar bo nedvomno terjalo še več sredstev za namene izvajanja vseh oblik socialnega skrbstva.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bo potrebno posvetiti posebno pozornost zmanjševanju mladoletnega prestopništva, ki je v porastu ter delu z alkoholiki s poudarkom na razvijanju dejavnosti klubov zdravljenih alkoholikov. V nekaterih večjih delovnih organizacijah imajo že dobro organizirano alkoholno preventivo, s katero prispevajo k večji storilnosti dela, v nekaterih delovnih organizacijah pa pravočasnem zdravljenju alkoholikov še ne polagajo dovolj skrbi.

V zvezi z nadaljnjim izvajanjem socialnega skrbstva bo potrebno ustrezno razrešiti tudi prostorske pogoje za delo centra za socialno delo, intenzivirati aktivnost na področju izvajanja socialnega skrbstva v KS in TOZD ter proučiti možnost, da se korigirajo obstoječi normativi, na osnovi katerih zajema en socialni delavec 4500 občanov, kar očitno presega zmogljivosti posameznega socialnega delavca pri razreševanju problematike, s katero se srečuje pri vsakodnevnem delu, oziroma pri razreševanju socialne patologije.

Z izgradnjo doma za starejše občane je bil realiziran pozitivni premik pri zagotavljanju manjkajočega prostora za izvajanje domskega varstva ostarelih oseb. Po stanju 31. 12. 1978 je bilo vključenih v 25 splošnih socialnih zavodih po vsej Sloveniji 349 oseb z območja občine. Oskrbovancev, ki delno prispevajo k oskrbi, ni 202. Od skupnega števila vseh starejših občanov, ki so vključeni v socialne zavode (349) je v Dom starejših občanov v Šiški, ki ima kapaciteto 228 postelj vključenih po stanju december 1978 112 starostnikov iz območja občine Ljubljana-Šiška. Poslanstvo tega izredno pomembnega objekta oziroma Doma starejših občanov bo potrebno v naslednjem obdobju vsestransko intenzivno razvijati v smeri večjega vključevanja Doma v razreševanje vsakodnevni problemov, s katerimi se soočajo starejši občani (dostava hrane na dom, pranje perila za starejše občane izven Doma...). Dom občanov naj bi v povezavi s patronažno službo in KS usposabljal kader za izvajanje nege in pomoči starejšim občanom, ki niso vključeni v domsko varstvo. Glede na tendenco staranja nekaterih KS in glede na porast števila starostnikov v občini bo potrebno proučiti možnost za pridobitev novih funkcionalno ustreznih prostorskih kapacitet za širjenje domskega varstva starejših občanov, ki jim v domačem okolju tega varstva ni mogoče zagotoviti.

Zaposlovanje

Na področju zaposlovanja bo izhajajoč iz dosedanjih izkušenj potrebno zlasti omejevati ekstenzivno zaposlovanje, pri čemer naj bi bila realizirana višja stopnja kvalitete sporazumevanja in dogovarjanja na področju kadrovske politike in zaposlovanja. Okrepiti bo potrebno vlogo kadrovske socialnih služb v organizacijah združenega dela in težiti k izdelavi in izvajanju takih kadrovskih planov, ki bodo integralna sestavina razvojnih programov združenega dela. Posebno pozornost bo potrebno posvetiti sodelovanju občinske SIS za zaposlovanje z drugimi SIS družbenih dejavnosti pri smotrnem usposabljanju in zaposlovanju invalidov, izobraževanju, svetovanju in pripravljanju delavcev na zaposlitev ter zagotavljanju socialne varnosti invalidnih delavcev.

Kultura

Na območju občine se kulturna dejavnost uspešno odvija v okviru danih materialnih pogojev prek ZKO, ki združuje vrsto ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in kot družbena organizacija na področju kulture skrbi za uresničevanje sprejetih ciljev pri uveljavljanju socialistične kulturne politike. Dejavnost posameznih kulturnih društev se vsestransko uspešno uveljavljala na območju občine, nekatere dejavnosti pa so glede kulturno umetniške ravni po kvaliteti že presegle občinsko raven in se uveljavile tako na nivoju mesta, republike in na mednarodni ravni (Lutkovno gledališče, folklorna skupina EMONA, KUD Medvode, KUD Pirniče idr.).

Od profesionalnih ustanov deluje na območju občine Muzej ljudske revolucije Slovenije, Muzej izven evropskih kultur v gradu Goričane ter Knjižnica Šiška.

Eden izmed osnovnih problemov, ki je bil in je še prisoten na področju izvajanja kulturnih dejavnosti na območju občine se nanaša na ugotovitev, da se to področje že vrsto let sooča z nekaterimi objektivno pogojenimi problemi, ki še niso bili uspešno razrešeni. Med te probleme je možno uvrstiti dejstvo, da se celotno

področje kulturnih dejavnosti srečuje z občutnim pomanjkanjem ustreznih prostorov, v katerih bi bilo možno razvijati posamezne kulturne dejavnosti. Na območju občine ni centralnega večnamenskega družbeno-kulturnega centra, obstoječi kulturni domovi so več ali manj dotrajani in bi jih bilo potrebno ustrezno preurediti ali pa povečati z novogradnjami (KS Pirniče, dograditev Doma herojev in spominskega parka herojev NOB, v KS Medvode izgradnja družbenega centra, v KS Šmartno Tacen, izgradnja dvorane pri obstoječem novem objektu, ureditev Vodnikove hiše v KS Zg. Šiška, ureditev prostora za izvajanje kulturnih dejavnosti na gradu Goričane, izgradnja lutkovnega gledališča v KS Bukovica – Sinkov Turn, izgradnja likovne galerije v KS Zg. Šiška ter preureditev dvorane v kulturnem domu KS Vodice).

Približevanje kulturnih dejavnosti občanom v KS bo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju ena izmed osnovnih nalog, ki jo bo možno še uspešneje izvajati v okviru izboljševanja materialnih pogojev za izvajanje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Pri tem bo potrebno proučiti vse možnosti, da bi občinski kulturni skupnosti kot nosilki izvajanja kulturne dejavnosti z združevanjem sredstev zagotovili realnejšo materialno osnovo pri uresničevanju sprejetih družbenopolitičnih ciljev, ki vključujejo področje kulture kot pomembno sestavino oblikovanja samoupravljalške socialistične osebnosti.

Telesna kultura

Z družbenim planom občine za obdobje 1976–1980 so bili opredeljeni osrednji cilji nadaljnjega razvoja telesne kulture, med katerimi je bila poudarjena kot ena izmed osnovnih usmeritev – razvijanje množičnih telesnokulturnih dejavnosti. Do leta 1980 naj bi bilo v redne in občasne aktivnosti vključenih okoli 30 % prebivalcev vseh starostnih stopenj. Usmeritev ne bo v celoti realizirana glede na nekatere objektivne težave, ki se v glavnem nanašajo na prisoten prostorski deficit na področju športno-rekreacijskih površin kot tudi na kadrovske primanjkljaje, ki se navezuje na delo v posameznih društvih v KS in TOZD.

S srednjeročnim programom za obdobje 1976–1980 prav tako ne bo realizirana izgradnja načrtovanih telesnokulturnih objektov, kar je posledica pomanjkanja finančnih sredstev.

Ne glede na objektivne ovire, ki so prisotne pri izvajanju že sprejetih srednjeročnih ciljev za obdobje 1976–1980 pa so bili in se še uspešno uresničujejo določeni kvalitetni premiki na področju izvajanja športne rekreacije, in športno tekmovalnega sistema, izvajanje množičnih dejavnosti v okviru DTV Partizan, katerih dejavnost je usmerjena predvsem v splošno telesno vzgojo, organizacijo pohodov, izletov, letovanj, zimovanj, iger z žogo itd. Vsestransko uspešno se izvajajo tudi množične akcije učenja plavanja, drsanja, streljanja, kotalkanja, v katere se vključuje letno okoli 8.000 otrok iz VVZ in OŠ.

Nadaljnji razvoj telesne kulture v občini bo terjal še večjo usmeritev naporov v nadaljnje razvijanje in uveljavljanje načela množičnega vključevanja občanov v telesnokulturne dejavnosti.

Pri tem bo potrebno:

vsestransko racionalno izkoristiti vse obstoječe prostorske in kadrovske kapacitete ter združevati sredstva za dograditev in izgradnjo manjkajočih telesnokulturnih objektov po posameznih krajevnih skupnostih, da bi tako ustvarili pogoje za še intenzivnejše izvajanje telesnokulturnih dejavnosti v KS in TOZD in s tem pripomogli k utrjevanju obrambnih sposobnosti občanov.

IZVRŠNI SVET

BELEŽKE:

BELEŽKE:

Izhaja od leta 1964 namesto Občinskih razgledov, ki jih je leta 1961 začel izdajati občinski odbor SZDL Ljubljana-Šiška — Naslov: „Javna tribuna“, Ljubljana, Trg prekomorskih brigad 1, soba 405 — Priprava za tisk: BEP Dnevnik, tisk: tiskarna Ljudske pravice — Po mnenju sekretariata za informacije izvršnega sveta SRS št. 421/1/72 z dne 7. II. 1974 je Javna tribuna oproščena prometnega davka.

